

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee
Väike-Maarja
uudised
ka [http://
eestiulu.delfi.ee](http://eestiulu.delfi.ee)

Nr 5 (262)

MAI 2016

TASUTA

Ole koos meiega: [facebook](#)

Pandivere päevad 2016

Päevade moto „Ühes paadis!“

Päevade kava:

31. mail kell 18 külakonverents Vorsti külas, Lepiku talus (Miglai)

2. juunil kell 18 külakonverents Sandimetsa külas, Lilleorul (Maran)

Külakonverentsidele ootame omaküla-, piirkonna- ja vallainimesi, kõiki lähemalt ja kaugemalt, kes tunnevad huvi või seotust tänavuste konverentsiküladega. Tutvume nende külade ajaloo ja räägime tänastest rõõmudest ja muredest.

3. juunil kell 18 jalutuskäik Jaama tänaval.

3. juunil kell 19.30 näitemänguõhtu seltsimajas, kohvik.

Reedeõhtusele **jalutuskäigule** koguneme seltsimaja ees, eelmise aasta jalutuskäigu lõpp-punktis, kohas, kust saab alguse kolm tänavat ning asjatundjate juhendamisel jalutame Kaarma ristini ja tagasi. Seltsimajas saab kohvikust osta kehakinnitust ja vaadata kell 19.30 Simuna VTS näiteringi **Vesi peale etendust** „Vanaisa sanatooriumis“.

4. juunil

8.00 – laat.

10.00 – peotule süütamine kirikus, rongkäik peoplatsile.

10.30 – päeva avamine, kontsert Väike-Maarja isetegevuslastelt.

11.00-12.30 – võistkondlikud ja individuaalsed võistlused.

12.00 – kontsert Simuna isetegevuslastelt, võistluste autasustamine.

13.30-15.30 – kergejõustiku mitmevõistlus lastele.

15.30 – kontsert, esinevad Väike-Maarja ja Kiltsi laululapsed, lastevõistluse ja ristsõna lahendajate autasustamine.

Peotule süütamisel ja rongkäigus osalevad pasunakoor, Maarjakellukese ja Tarapita rahvatantsijad jt. **Rongkäiku on oodatud kõik** – isetegevuslased, sportlased, koduperenaised, põllumehed seltside ja ühingute esindajad, ...

Info. Päeva korraldaja – Aare Treial, tel 506 5421; laat ja kontserdid – Kalev Pärtelpoeg, tel 5302 4437; tehnilised lahendused laadal – Kaarel Moisa, 505 3558, päeva juhid on Raivo ja Edgar Tammus.

Toremaid elamusi kõigile!

Kergliiklustee pikeneb Ebaverest kuni Kiltsi raudteeni

18. aprillil algasid Ebavere-Kiltsi jalg- ja jalgrattatee ehitustööd. Tööd teostab OÜ Nordpont.

Tööde kogumaksumus on 372 638.35 eurot. Ehitusprojekt valmis eelmisel aastal, selle koostas OÜ Reaalprojekt, maksumus oli 11 784 eurot. Ehitustööde maksumus on 358 046.35 eurot. Omanikujärelevalvet teostab Taalri Varahaldus AS, maksumus 2808 eurot.

Vallavalitsus sai tööde teostamiseks kergliiklusteede programmist toetust 294 414.95 eurot (projekti viitenumber EU48622), valla omafinantseering on 78 223.40 eurot.

Suve lõpuks ulatub kergliiklustee Väike-Maarjast Kiltsini ja selle kogupikkus on ~6,5 km. Tööde valmimise lõpptähtaeg – 31. august.

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

Talgupäev tõi naiskodukaitsjad juurte juurde

Väike-Maarja naiskodukaitsjad ja kodutütred kogunesid talgupäeval Kotli maja juurde, et korraldada Naiskodukaitsse Väike-Maarja jaoskonna esimese esinaine Elsa Kotli maja.

Nelja tunni jooksul lõigati võsa, püüti põõsaid, pesti puhtaks kõik maja aknad ning kisuti põrandatelt lahti vana kattematerjal.

Talgulised suutsid tööriistad erineva rütmiga laulma panna alates kella 10-st. Orkester lakkas mängimast kell 14. Parima vokaalse etteaste tegi talguriist nimega saag.

Kotli maja talgutel osalejatel oli peidus mingi superduracelli patarei, mis oli isetäituv ja ammutas voolu kõigist superlahedatest inimestest meie ümber. Tõenäoliselt mängis olulist rolli ka

teadmine, et heakorratõid tehakse endise Naiskodukaitsse Väike-Maarja jaoskonna esinaine majas.

Emotsioon, mis kaasnes meie õla-tundega ja äratagemisega on tohtu ja see annab meile eeldatavasti jõudu edaspidigi Kotli maja korramiseks.

Kristel Kitsing

Foto: Kristel Kitsing

Haiba pere kutsub Pandivere päeval kodukohvikusse

4. juunil kell 13-16 kutsub Haiba pere kodukandipäevalisi Väike-Maarjas Kolde tn 15 avatud kodukohvikusse.

Paviljonis avatud Maret Haiba maalide näitus.

Kohvikus pakutakse perenaise enda küpsutatud hõrgutisi.

Olete oodatud külastama!

Pandivere päeva eelõhtul jalutuskäik Kaarma suunas

Lurichi kivist Kaarma bensiinijaamani jääb jalutaja teele rohke pärandikihistus. Suund Väike-Maarjast Kiltsi poole – jaama- ja postitee, tee sepapatta, Jakob Imakaevu Lillevälja tallu, Märt Meose poole, uusaastaõöl Kaarma teeristi ennustama, Kaarma mõisa, piiritusevabrikusse jm.

Tõsine tee, mida juba omal ajal asjata ei astunud, muidu ei mindud, tühelt ei tulnud, see oli kirikutee ja vallamajate-tee ja kauba- ja kalmistutee nagu Kersti Merilaas oma luuletuses “Anemoonid” kirjeldab.

Marju Metsman

07 05 2016

Emadepäeva eel, 7. mail peeti Väike-Maarja seltsimajas aasta jooksul vallas sündinud beebide pidu. Vastseid vallakodanikke ja nende vanemaid tervitasid vallavanem Indrek Keskküla ja Väike-Maarja lasteaia mudilased Sirje Sõnumi juhendamisel. Igale beebile kingiti graveeringuga hõbelusikas ja raamat. Aasta jooksul on vallas sündinud 46 last, neist 24 tüdrukut ja 22 poissi.

Foto: Kalev Pärtelpoeg

Vallavanema kuu

Kevadine päike on viimased lombid ja metsalused lumesiiludki suutnud kiiresti ära kuivatada. Soe ilm on võimaldanud töökatel kätepaaridel koduaedades peenrad edukalt valmis kaevata ning kurkidele-tomatitele kiletatud suvekämpingud rajada. Virkade käte poolt nägusaks lõigatud õunapuud on valmis õide puhkema, joonsirgetesse kartulivagudesse peidetud võrsetega mugulad on alustamas ümbersündi ning muru kerkib lausa silmnähtavalt taevapoole – jah, kevad ning tavapäraseid askeldused meie korrastatud koduaedades. Lisaks hoolitsetud koduõuedele tänan kõiki, kes leidsid võimaluse osaleda „Teeme ära 2016“ talgupäeval ning panustasid aega meie kogukonna väljanägemise parendamiseks. Sellel aastal oli meie valla territooriumil registreeritud kokku koguni 16 erinevat talgupaika. Eks neid „reha- ja saekilomeetreid“ kogunes piisavalt suur hulk ning meil kõigil on võimalus korrastatud elukeskkonda nautida.

Kindlasti jättis aprillikuusse oma positiivse jälje rahvuskangelase Georg Lurichi 140. sünniaastapäev. Nädala jagu sündmusi: traditsiooniline teatejooks (alus sellele pandi Lurichi 100. sünniaastapäeval), kooliolümpiamängud, Lurichi tervislik toidupäev, Lurichi viktoriin, konverents „Lurichi fenomen“ ja loomulikult traditsiooniline Georgi Kange rammumehevõistlus. Lisaks näitus Väike-Maarja muuseumis „Lurich ja kaamelid“. Täna sees soojas päikeses tundub veidi uskumatu, et rammumehevõistlustel osalejad pidid raskustele lisaks lume ja rahega heitlema. Õnneks nii hulluks ei läinud nagu mõnel pool mujal Eestis, kus lumesaju tõttu mitmed liiklusõnnetused aset leidsid. Ants Einsalule ja Avo Pardile saab soovitada, et igaks juhuks võiks valmis olla spordialaks nagu näiteks liivakottide kandmine suuskadel. Konverentsil „Lurichi fenomen“ ühe peaettekandjana osalenud Raul Rebane rõhutas kui oluline on täna spordimaailmas detailideni läbimõeldud professionaalne suhtumine ning eesmärgile pühendumine. Lurichi fenomen on seotud nii tema füüsiliste võimetega, kuid veelgi enam ta särava isiksusega ja erksa vaimuga.

Kujutagem ette täna sel päeval spordisangarit, kes sooritab maailmarekordeid, valdab kümmet keelt, mängib pilli ja peab süütavaid rahvuslikke kõnesid ning osaleb aktiivselt kogu Eesti rahva suunajana tervislikule elulaadile ning pangem see omakorda elukeskkonda, kus õppe- ja ametisutused on võõrkeelsed, ajakirjandus on tsenseeritud, ühiskondlik tegevus piiratud. Raul Rebane avaldas mõtte, et Georg Lurichi puhul on tegemist hämmastava isiksusega ning kes väga hästi sobib sümboliseerima kogu Eesti spordi „kuju“. See mõte on võimalik edasi kanda ja siduda ühtse egiidi alla - Eesti Vabariik 100. Lurichi monumendi püstitamine on EV 100 sündmuste reas kindlasti vääriline eesmärk. Väike-Maarja on selleks väärikas koht: sünnikodust sajakonna meetri kaugusel Väike-Maarja keskväljak. Väike-Maarja vallavalitsus esitas 29. aprillil taotlusprojekti Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele (EAS) „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise toetusmeetmesse“, mille eesmärgiks on korradada Väike-Maarja aleviku keskväljaku avalik ruum. Väike-Maarja aleviku avaliku ruumi väljaarendamine võimaldab parendada nii olemasolevat ettevõtluskeskkonda kui ka tuua piirkonda uusi investeeringuid. Keskväljakul asuvate parkimisalade ja kergliiklusvõrgustiku väljaehitamine parandab liikluskorraldust piirkonnas ja tagab parema ligipääsu keskväljakul ja selle vahetus läheduses tegutsevatele ettevõtetele ja asutustele. Arendusprojekti teesmärgiks on suurendada võimalusi uute kaubandus-, toitlustus- ja teenindussektoris tegutsevate ettevõtete lisan-dumiseks Väike-Maarja alevikku ning parandada ka olemasolevate ligipääse. Loomulikult on keskväljakule planeeritud Georg Lurichi monument: Lurich astumas graniidist maakeral, mis omakorda asetseb sümboolsel maadlusmatil. Projektist monumenti küll ei rahastata, kuid eesmärgiks on luua keskväljaku ümberehitamisega uus väärtus ettevõtjatele ja ka erinevatele asutustele ning samas aidata kaasa ka piirkonna mainele ja väljanägemisele. Me näeme kui aktiivselt on juba täna kasutuses parkimisalad nii OG Elektra, Joosandi

Õhus on tunda võistlusärevust – kohe-kohe annab Indrek Kesküla Lurichi lastejoosku stardipaugu. Foto: Ilve Toõreluts

või ka Päästekolledži ümbruses. Samas on lahendamata kaubandusasutuste parklatest ja Tamme tänavalt väljasõidud Rakvere-Vägeva-Tartu maanteele. Piirkonda on lisandumas veel kolmas ki toiduainete- ja ehitustarvete kauplus „Konsum“. Vajadus on suurendada kergliiklejate turvalisust ehk eraldada jalakäijad kui ka jalgratastega liiklejad autodest. Väike-Maarja vallavalitsus on koostöös Maanteeametiga koostanud sobivad projektid keskväljaku piirkonnas ning nüüd tuleb meil kõigil pöialt hoida, et EAS-le esitatud Väike-Maarja avaliku ruumi taotlusprojekt suudaks läheduses tegutsevatele teiste Lääne-Viru maakonnast esitatud taotlustega. Eelmisel aastal õnnestus Väike-Maarja aleviku projekt lülitada edukalt Lääne-Viru maakonna tegevuskavasse ning nüüd tuleb oodata EAS-i spetsialistide hindepunkte. Otsused tehakse tõenäoliselt käesoleva aasta septembris.

9. mai oli tähtaeg ka Sotsiaalministeeriumi taotlusvoorus esmatasandi tervisekeskuste arendusprojektidele ning ka Väike-Maarja vallavalitsus esitas projektitaotluse Väike-Maarja Esmatasandi Tervisekeskuse (ETTK) rajamiseks (Pikk 8, endine konstaablihoone). Projektitaotluse koostamine on mahukas töö ning nõudis erinevaid eelkõikuleppeid nii perearstidega kui ka teiste esmatasandi tervishoiu tee-

nusepakkujatega (ämmaemandus-, füsioteraapia-, koduõendusteenus jms). Aprillikuu vallavolikogu istungil kinnitati Väike-Maarja tervisekeskuse arengukava, mis on aluseks meie piirkonnas mõistlikult toimiva esmatasandi tervishoiuteenuste edasiarendusteks. Väike-Maarja ETTK teeninduspiirkonna moodustavad Väike-Maarja vald, Tamsalu vald, Laekvere vald ning osaliselt Rakke vald. Rakke valla osaline kaasamine Väike-Maarja ETTK teeninduspiirkonna hulka tuleneb asjaolust, et hetkel kuulub arvestatav hulk Rakke valla elanikke Väike-Maarjas tegutsevate perearstide nimistusse, samas on Rakkes olnud nimistu liidetud Koeru perearstide nimistuga. Kõrvalpõikena saab tuua välja, et kuigi haldusreformi lõpliku seaduse vastuvõtmisega läheb riigikogus aega, siis täna peavad Väike-Maarja, Tamsalu, Laekvere ja Rakke vald ühinemiskõnelusi ning ka paremini kättesaadavad tervishoiuteenused on läbirääkimiste teemade seas. Väike-Maarja ETTK projekti esitamisel oli meeldiv juurde lisada nii Rakke, Laekvere valdade kui ka Lääne-Viru maavalitsuse toetuskirjad. Samas ei koostanud toetuskirja Tamsalu vallavalitsus, sest poolteist aastat tagasi oli Tamsalu vallavolikogu teinud otsuse toetada Rakvere Haigla AS esmatasandi tervisekeskuse rajamise taotlust. Äriplaaniid

ikka muutuvad ning Rakvere Haigla AS juhtkond otsustas mitte osaleda tervisekeskuse rajamises ning seda tegi hoopis Rakvere linnavalitsus. Loodan, et Tamsalu vallavolikogu vaatab enda vana otsuse uuesti üle. Kohalike omavalitsuste ühinemine on mõttekas läbi viia ikka selliste partnerite vahel, kes üksteist toetavad, sest just see saab tuua kaasa ühinemise kõige olulisema eesmärgi: piirkonna elanikele paremad avalikud teenused..

Käesoleval aastal oli emadepäeva eelsel päeval võimalik üle anda 46 hõbelusikat kuni 1-aastastele silmarõõmudele – täpselt niipalju oli sündinud alates 2015. aasta emadepäevast. Tore on kui sellisel päeval on meie vääriskas vanuses Väike-Maarja seltsimaja saal erinevaid heliredeleid täis ning noored vanemad saavad vaadata saalis ringi, sest suure tõenäosusega võivad nende laste tuleviku klassikaaslased või eluaegsed sõbrad samas saalis viibida. Just nendele me kõik ju täna panustame, olgu selleks siis kergliiklustee rajamine Kiltisini, Simuna lasteaiarühma juurdeehitus, avaliku ruumi arendamine või tervisekeskuse rajamine.

Loo oma kodu Väike-Maarja valda.

Indrek Kesküla

Vallavalitsuse materjalid (13.04, 20.04, 27.04, 5.05 vallavalitsuse istungid)

Maaküsimused

- Nõustuti Käru külas asuva ehitise juurde maa ostueesõigusega erastamiseks OÜ-le Kerro Farmer 6643 m² suuruse Põssa katastriüksuse moodustamisega vastavalt katastriüksuse plaanile; määrati maa sihtotstarbeks tootmis- maa ja kinnitati maa maksustamishind.
- Kinnitati Simuna alevikus munitsipaalomandisse taotlemiseks moodustatava Käru tee 2a katastriüksuse pindalaks 2830 m², sh ehitise all 580 m², määrati moodustatava katastriüksuse sihtotstarbeks elamumaa ja kinnitati maa maksustamishind.
- Nõustuti Avispea külas asuva Saapa katastriüksuse maa riigi omandisse jätmisega.
- Moodustati Ebavere külas kuue katastriüksuse liitmise tulemusena 45 947 m² suurune Andimäe katastriüksus ja määrati maa sihtotstarbeks tootmis- maa.

Projekteerimistingimused

- Määrati projekteerimistingimused AS-le Baltic Agro teravilja PVC kattega laohoone ehitusprojekti koostamiseks Ebavere külas Hoidla kinnistul.

Hanked

- Kuulutati välja lihtmenetlusega hange „Simuna alevikus Lai 11 mängu- väljaku elementide soetamine“, kinni-

tati hankedokumendid ja moodustati hanke läbiviimiseks komisjon.

- Kinnitati lihtmenetlusega hanke „Simuna alevikus Lai 11 mänguväljaku elementide soetamine“ edukaks pakku- jaks MoTeh OÜ.

- Kinnitati lihtmenetlusega riigihan- kes „Väike-Maarja valla teede ja tänavate rekonstrueerimine 2016-2“ I osa edu- kaks pakkujaks Eesti Teed AS ja II osa edukaks pakkujaks AS Järva Teed.

Sotsiaaltoetused

- Nõustuti täiendava sotsiaaltoetu- se eraldamisega valla eelarve vahendi- test üheksale taotlejale kokku summas 903.72 eurot.

- Nõustuti hooldajatoetuse maks- mise jätkamisega ühele taotlejale alates 1.05.2016 kuni 31.03.2019 ning ühele taotlejale alates 1.05.2016 kuni 7.01.2021.

- Ei nõustutud täiendava sotsiaal- toetuse eraldamisega kolmele taotle- jale.

Sotsiaalteenused

- Kehtestati valla sotsiaaltranspordi kasutamise hinnad järgmiselt: sõit kuni 10 km – 2 eurot kord; sõit üle 10 km – 0.20 eurot kilomeeter.

Hooldamisele suunamine

- Otsustati suunata isik hoolduse-

le Väike-Maarja hooldekodusse alates 22.05.2016.

Eluruumi sotsiaalkorteriks tunnis- tamine

- Kinnitati sotsiaalkorteriks Väike- Maarja alevikus Pikk 6-4 asuv eluruum.

Korteri kütte eest tasumine

- Otsustati tasuda Väike-Maarja ale- vikus Lõuna tn 11 asuva valla korteri küttekulud summas 67.29 eurot.

Vallavara otsustuskorras võõran- damine

- Otsustati müüa Triigi külas Väike- Maarja vallale kuuluv Tihase kinnistu.

Vallavara mahakandmine

- Kinnitati Väike-Maarja gümnaasiu- mi varade mahakandmisakt summas 5171.97 eurot.

Vallavara rendile andmine

- Anti OÜ-le Müüriku Farmer rendile Orava kinnistu haritav maa Eipri külas ja määrati rendi suurus.

Üürimäärade kehtestamine

- Kehtestati Väike-Maarja valla omandis olevate eluruumide üürimää- rad alljärgnevalt: sotsiaalkorterid – va- hemikus 0.40 kuni 1.60 eurot/m²; ameti- ja kinnisvarakorterid – vahemikus 0.75

kuni 2.10 eurot/m².

Eluruumide üürile andmine

- Nõustuti Väike-Maarja alevikus kahe korteri: Kesk 1-6 ja Lõuna tn 11-3 üürile andmisega.

Raieluba

- Nõustuti 7 vahtra ja 1 saare maha- võtmisega Vao külas Mõisa kinnistul.

Puurkaevu asukoha kooskõlasta- mine

- Kooskõlastati Raekülas Nurme- Põllu kinnistule rajatava puurkaevu asukoht.

Korraldatud jäätmevedu

- Nõustuti korraldatud jäätmeveoga liitumisega suveperioodil Kännukülas Jüriotsa kinnistul.

Vallavalitsuse seisukoha andmine

Elanike arv Väike-Maarja vallas 2016. aastal

1. aprillil – 4526

Aprillikuus oli saabunuid 14 ja lahkunuid 12.

31. aprillil – 4528

- Vallavalitsuse liikmed tutvusid Väike-Maarja, Pikk 12 kaubanduskesku- se eskiisjoonistega ja otsustasid kiita kaubanduskeskuse fassaadilahenduse heaks.

Avaliku ürituse luba

- Otsustati lubada Väike-Maarja seltsimajal korraldada 23. aprillil ke- vadlaat Väike-Maarja alevikus.

Koormuspiirangu tühistamine

- Tunnistati alates 27. aprillist keh- tetuks koormuspiirang kohalikel teedel.

Tänavavalgustus

- Otsustati lülitada välja ajavahemi- kul 9.05.-19.08.2016 Väike-Maarja valla- valitsuse halduses olev tänavavalgus- tus, v.a Väike-Maarja aleviku keskväljak ja Pikk tänav.

Volikogu materjalid

Kokkuvõte 28. aprilli vallavolikogu istungil arutatust

Istungil osales 17 volikogu liiget. Puudusid: Ants Einsalu ja Jüri El-mend.

1. Koerte, kasside ja teiste lem-mikloomade pidamise eeskirja muut-mine

Ette kandis keskkonnanõunik Leie Nõmmiste. Muudatus on tingitud kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muu-tumisest.

Otsustati kehtestada koerte, kasside ja teiste lemmikloomade pidamise ees-kirja muutmise.

2. Väike-Maarja valla põhimääru-se muutmise

Ette kandis jurist-nõunik Peeter Rahnik.

Põhimääruse muutmise on tingitud kohaliku omavalitsuse korralduse sea-duse muutumisest.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja valla põhimääruse muutmise.

3. Väike-Maarja esmatasandi ter-visekeskuse arengukava kinnitamine

Ette kandis vallavanem Indrek Kes-küla.

Arengukava objektiks on Väike-Maarja esmatasandi tervisekeskus,

mis hõlmab Väike-Maarja, Tamsalu, Laekvere ja Rakke valda. Arengukava koostamise eesmärk on läbi selle koos-tamise aidata kaasa võimalusele saada tervisekeskusele rahastus ka Euroopa Liidu vahenditest.

Otsustati kinnitada Väike-Maarja es-matasandi tervisekeskuse arengukava.

4. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu 2030+ kooskõlastamine

Ette kandis vallavanem Indrek Kes-küla.

Otsustati kooskõlastada Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ järgmisel tingimusel: Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ seotud dokumentidesse lisatakse planeeritud jalgratta mars-ruut järgmistesse küladesse: Pikevere-Puhmu-Liigvalla-Ao.

Info:
Ene Preem:
- 9.-13. mail on volikogu komisjoni-de nädal. Kõikidesse komisjonidesse tuleb valla 2015. majandusaasta aruan-de tutvustamine;
- 18. mail on volikogu juhatuses koosolek;
- 26. mail on volikogu istung.
Indrek Kesküla:
- Valdade ühinemisläbirääkimistest.

Mida peab teadma, enne kui võtad põrsad

Kas suudame eeloleval suvel seaktku farmidest eemal hoida?

Hetkel on käes aeg, mil paljud maa-inimesed mölgutavad mõtteid omale põrsaste võtmisest. Kindlasti peaks arvestama sellega, et Sigade Aafrika katk (SAK) ei ole Eestimaalt ja Lääne-Viru-maalt kuhugi kadunud.

2015. a teisel poolel oli Lääne-Vi-rumaal kõrge metssigade SAK haiges-tumine. SAK diagnoositi 91 metsseal. Kahjuks ei jäänud SAK-ist puutumata ka meie maakonna üks väikemajapi-damine. Haigestunud 2 siga tuli likvi-deerida. 2016. a on SAK-i metssigadel diagnoositud juba 95 korral. SAK on diagnoositud metssigadel nüüdseks Rakke, Väike-Maarja, Tamsalu, Tapa, Kadrina, Laekvere,Vinni ja Rägavere vallas.

Ilmade soojenemisega toimub ka viiruse aktiveerumine ja suvekuudel on sigade haigestumine eriti kõrge. Seda näitasid ka möödunud aastal kodusiga-de haigestumised juulist septembri lõpuni.

Kui loomapidajal on kange soov hakata ka sellel aastal sigu pidama, siis peaks ta esmalt endalt küsima, kas olen suuteline täitma rangeid biohu-tusmeetmeid.

Bioohutusmeetmed ja nõuded, mida kõik seapidajad peaks järgima:

- sigade õuespidamine on keelatud, sigade väljapääsemine loomakasva-tushoonest ja kokkupuude muude loomadega peab olema välistatud;
- veovahendite ja inimeste sissepääs loomakasvatushoone territooriumi-le peab toimuma üksnes desobar-jääri kaudu;

- loomakasvatushoone territoorium peab olema tarastatud selliselt, et on välistatud muude loomade ligi-pääs ettevõttes kasutatavale inven-tarile, söödale, allapanule, veele ning sõnniku ja läga ladestuskohta-dele;
- loomakasvatushoonesse sisenemi-sel ja sealt väljumisel tuleb vaheta-da üleriided ja jalatsid ning pesta ja desinfitseerida käed ja jalatsid;
- kõigile loomapidamises osalevatele inimestele tuleb selgitada raken-datavaid bioohutusmeetmeid ning nõuda kõigilt töötajailt või pereliik-meilt täiendavate bioohutusnõuete järgimist pärast metsas viibimist;
- inventari, sööta ja allapanu on kee-latud viia ühelt loomakasvatushoo-ne territooriumilt teise;
- haljassööda toomine loomakasva-tushoone territooriumile on keela-tud;
- sigade sööt peab olema eelnevalt kuumtöödeldud või vähemalt 30 päeva enne sigadele andmist hoiustatud nii, et on välistatud mistahes loomade või võimalikku nakkust edasi kandvate isikute juurdepääs söödale;
- sigade allapanu peab olema vä-hemalt 90 päeva enne kasutamist hoiustatud nii, et on välistatud mis-tahes loomade või võimalikku nak-kust edasi kandvate isikute juurde-pääs allapanule;
- kütitud või sumuna leitud metssi-gade toomine loomakasvatushoone territooriumile on keelatud.
- Kõik seakasvatavad on kohustatud enda poolt rakendatavate biohu-

tusmeetmete ja abinõude kohta koostama bioohutuskava ning do-kumenteerima nende meetmete ra-kendamist.

(Allikas: Maaeluministerium www.seakatk.ee)

Bioohutusmeetmeid ja sigade pi-damise nõudeid tuleb täita täpselt ja järjepidevalt.

Kompensatsiooni võimaliku tau-dipuhangu korral farmis, on võimalik taotleda vaid nendel seakasvatajatel, kes on kõiki bioohutusnõudeid täitnud.

Kui eespool kirjas olevaid nõudeid ei suudeta täita, siis sigu pidada ei tohi ja seapidamine tuleb kiiresti lõpetada.

Loomapidaja peab seitsme päeva jooksul peale sea toomist registreeri-ma PRIA-s oma farmis peetavaks loo-maliigiks „siga“. Samuti kehtib seapi-dajatel kohustus teavitada PRIA-t igal aastal 15. maiks oma farmis peetavate sigade arv 1. mai seisuga.

Seoses kodusigade SAK leiuga möö-dunud aastal kehtestati meie maakon-na ja kogu riigi seapidajatele rangemad nõuded, mis olid peamiselt seotud sigade turustamise piirangutega. See tähendab, et ka üheainsa kodusea na-katamine võib põhjustada piirangute kaotamise edasilükkumise ning tuua kaasa majanduslikku kahju kõigile meie maakonnas ja Eestis tegutsevatele sea-kasvatajatele.

Oleme tähelepanelikud ja väldime kodusigade haigestumise.

Jüri Gustavson

Lääne-Virumaa Veterinaarkeskus
513 4264

Päästeamet: enne lõkke tegemist veenduge, et see on ohutu!

Päästeamet paneb südamele, et enne kui asute lõket tegema, veen-duge, kas see on ohutu nii teile, teie varale kui ka ümbritsevale loodusele.

Kui soovitakse teha lõket, ei tohi unustada, et lõke peab olema ohtu.

Meelespea lõkketegijatele:

- Enne lõkke tegemist tuleb veen-duda selle ohutus kauguses lähi-mate hoonete ja metsani. Ohutu vahemaa hooneteni on mini-maalselt 15 meetrit ja metsani 20 meetrit. Siinkohal tuleb üle rõhu-tada, et tegemist on minimaalse kaugusega, see võib alati suurem olla.
- Lõkkeaseme ümbrus tuleb puhas-tada kuluheinast. Kõige kindlam on, kui lõkke alus ümbritsetak-se kivide või muldvalliga, et tuli mööda kuiva taimestikku edasi ei leviks.
- Kindlasti jälgige ka tuule suunda ja kiirust. Lõket tohib teha, kui tuule kiirus on alla 5,4 meetrit se-kundis, ehk nõrga tuulega. Tuule suund ei tohi olla hoonetele ega

ladustatud põlevmaterjalile.

- Austage kindlasti ka oma naab-reid. Kui ikka tuule suund on otse naabri majale või hoovi, siis tasub lõkke tegemine edasi lükata ja oo-data soodsamat ilma.
 - Lõkke juures peab alati valmis olema ämber veega, kastekann, survestatud aiakastmise voolik või tulekustuti.
 - Ärge jätke lõket järelevalveta.
 - Kui lõkketegemine lõpetatakse, tuleb lõkkease ja hõõguvad söed üle valada veega või katta pinna-sega.
- Sellisel tehase võime kindlad olla, et juhuslik tuuleiil ei puhu sädemeid lendu ja tuli ei paisu iseseisvalt suu-reks.
- Täpsemaid lõkketegemise juht-nõore saab küsida ka päästeala info-telefonilt 1524.

Helen Tammets
Ida päästeker-kuse kommuni-katsioonijuht

VMPSi veerg: mai 2016

Taaskasutuskeskuses oli talgupäev

Teeme ära talgupäeva raames toi-musid tänavu talgud ka Väike-Maarja taaskasutuskeskuses. Pärast keskuse kolimist aadressile Tamsalu mnt 1 pole remonti tehtud.

Tiia Uutsalu talgupäeval seintele värskeimat ilmet andmas.

Talgupäevale eelnesid ettevalmis-tustööd: riiete põhjalik sorteerimine, prügi äravedu, rõivaste pakkimine ja ruumi koristamine – akende puhas-tamine värvist, seinte pahteldamine. Talgupäeval said saali seinad rõõmsa tooni ja aknad värskeima ilme, koridori laest ja seintelt eemaldasime narmen-dava värvi. Järgnevatel nädalatel jätka-me ruumi korrastamisega ja sisustame taaskasutuskeskuse remondijärgselt, et riided oleks hästi leitavad ja lihtsustuks ka keskuse korra hoidmine ning koris-tamine.

Avame taaskasutuskeskuse uuesti **11. juunil 2016.**

Väike-Maarja põllumeeste selts soo-vib pakkuda kvaliteetsemat kogukon-nateenust ja oleme otsustanud taas-

kasutuskeskuse korralduses teha remondijärgselt väikesed muuda-tused. Taaskasu-tuskeskuse ese-metele (riided, jalanõud, män-guasjad jm) ole-me kehtestanud sümboolse tasu, mis kataks kes-kuse korrastami-se kulud. Kesku-se töõshoidmine on põllumeeste seltsi maanais-te vabatahtlik ja tasustamata tegevus. Vajalikud ruumid on and-nud tasuta kasu-tada Väike-Maarja vald.

Põllumeeste selts tänab talgulis-i: Eret ja Üllar, Tiia ja Heino, Luule ja Hei-ti, Jaana, Marju. Talgulised olid heatu-julised, tuju hoidis üleval lõunaks kee-detud talgusupp. Aitäh Kai ja Indrek!

Talgupäeval olid taaskasutuskeskuses käsil remonditööd.

Foto: 2 x Erakogu

10.00-13.00

Aadress: Tamsalu mnt 1, Väike-Maarja, II korrus

Kontakt: 5656 4959 (Tiia)

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi

TALUTURG R, L 10-15

Väike-Maarja bussijaamas

Müügil kohalike tootjate köögivilid, piima- ja teravil-jatooted, hoidised, mesi, käsitöö.

Maikuu taimestikute müük: lille-, kurgi- ja toma-titaimed.

Info: tel 526 0283

Küsitlus Väike-Maarjast Simuna suunal väljuvate busside sõidugraafiku kohta

Simuna kandi elanikelt on tulnud ette-panek muudatuste sisseviimiseks liini-busside sõidugraafikusse.

Väike-Maarjast on raske edasi saada neil Simuna kandi õpilastel, kes käivad Rakveraes koolis, ja neil, kes käivad Si-muna kandist Rakveres tööl. Koolipäe-vade ja tööpäevade pikkused ei klapi praeguste bussiaegadega. Õpilastel tu-leb kas viimasest tunnist ära küsida või kui sõita Väike-Maarjast edasi hilisema bussiga, tekib liiga pikk ooteaeg.

Praegu väljuvad pärastlõunal ja õh-tul bussid Väike-Maarjast Simunasse järgmiselt: kell 13.10, 15.58, 19.08 ja 20.55.

Kell 15.58 on bussi väljumisaeg seotud õpilasingiga ja selle muutmise ei ole otstarbekas.

Simuna poolt tulnud ettepanek on, et buss võiks Väike-Maarjast Simuna suunal väljuda kas kell 16.45 või 17.50.

Vallavalitsus pöördub Väike-Maarja – Simuna liinil sõitvate elani-ke poole küsimusega: kas ja kuipalju ning kummal kellaajal Väike-Maar-jast välja bussi kasutajaid oleks?

Andke palun oma sõidueelistustest teada telefonil 505 3558 (Kaarel Moi-sa) või meiliaadressil: kaarel.moisa@v-maarja.ee

Talgud 2016 – paljud vallaelanikud lõid kaasa kodukandi heakorrastamisel

Eipri talgud

Eipri küla kevadtalgutel, 7. mail said teeservad puhtaks, küttepuud kuuri ning korda külamaja seest ja väljast.

Külamaja kõrvale lisandus välikäimla, mis toodi ära vanalt kiigeplatsilt, et

sellest rohkem kasu oleks. Aitäh kõigile 16-le talgulisele!

Heili Nõgene

Foto: Katrin Zirk

Vilistlaskogu kogunes mõtte- ja koristustalgutele

Sel aastal kogunes Väike-Maarja gümnaasiumi vilistlaskogu, kokku 12 inimest, Väike-Maarja kooli õppekeskuse poolele mõtte- ja koristustalgutele, et korrastada legendaarse kolhoosiesimehe Boris Gavronski kabineti ja planeerida sellest temaatilise muuseumitoa tegemist.

Arutati läbi, kuidas võiks kabinetti

tulevikus õpilaste, turistide ja teiste külaliste heaks kasutada; mida lisaks nõukogude ajast säilinule veel ruumidesse koguda ning muidugi koristati ka.

Aitäh kõigile osalejatele!

Heili Nõgene
talguline

Foto: Heili Nõgene

Tänu olnu eest!

Uudised, info, sündmused käivad meiega siin maailmas kaasas igal sammul. Me ei saa neist täielikult eemalduda ja oma mulli sisse tõmbuda. Nii ka sel aastal sai järjekordselt registreeritud EELK Väike-Maarja kogudus „Teeme Ära“ talgutele.

Kirja sai pandud 6 töötægijat. Ühine on neis töötægijate ustavus, tahe oma kodukiriku ümbrus puhtana hoida juba hea mitu aastat. Koristatud sai kiriku-aed, pastoraadi hoovis kestis puude lõhkumine terve nädala ja laupäeval

said puud kuuri ladustatud.

Täna Sind, **Milvi**, palve eest enne talgutööd, mis andis kosutust hommi-kust kuni kella 14-ni.

Seega on oluline, milliste inimestega me end ümbritseme ja mida koos teeme.

Suur tänu Sulle hea talguline – Milvi, Urve, Ervin, Rein, Tõnu.

Heade soovide ja mõtetega!

Heli Liivia Komp
koguduse liige

Talgupäeval Väike-Maarja kiriku ümbruses. Foto: Erakogu

Talgud Triigis

Teeme Ära! talgutele 7. mail kogunes Triigis päris palju inimesi – registreerus 47 suuremat ja väiksemat talgulist. Kõige pisemad olid kaheaastased. Ilm oli suurepärase ja talgulised täis töötahet.

Sellel aastal koristati tiikide ümbrus ning külaplats. Pargis lõigati oksa ja korjati mahakukkunud prahti. Kes laupäeval talgupäeval tulla ei saanud, andis oma panuse eelneval või järgne-

val päeval. Tiikide puhastatud ümbrus sai palju kenama väljanägemise.

Tööpäeva lõpus söödi ühine talgusupp ning kringel. Talgulistele pakuti ka kosutavat sauna.

Triigi külanem tänab talgulisi aktiivse osavõtu eest!

Aule Rebane
talguline

Ilus ilm tõi kokku rohkesti talgulisi. Foto: Kertu Rebane

Talgupäev Kiltsis aastal 2016

Mis me siis sel korral Kiltsis ära tegime? Nii nagu plaanitud, vedasime puud kuuri ning ladusime riita. Piirasi-me hekki, vedasime oksa, riisusime lehti. Korjasime teeäärtest prügi ja sodi. Koristasime ja küürisime rahvamaja. Andsime bussijaamale uue värske ilme. Tegime koos ühispildi, millele traditsiooniliselt päeva kõiki talgulisi korraga kokku ei õnnestunud saada. Loomulikult sõime koos talgusuppi ja pidasime plaane.

Kohale oli tulnud päris paras ports talgulisi: Helgi Siim, Heldi Maadvere,

Rauno Post, Margus Põllu, Rita Õiglane, Argo Stalberg, Kaja Osolin, Kersti Sepp, Mall Võhandu, Riina Tali, Elle Kitsing, Eha Stoltzen, Indrek Rääk, Sten Arulaan, Eliis Karm, Margus Arulaan, Väino Stoltzen, Herbert Bärenson, Kristo Vares, Rico-Kris Vares, Hillar Hiime, Sigris Stoltzen ja allakirjutanu.

Tänu üheskoos tehtule on Kiltsi jälle natuke kenam! Aitäh kõigile!

Talgujuht
Siret Stoltzen

Kiltsi talgulised. Foto: Erakogu

Määri küla talgud

Üle-eestilisel Teeme Ära talgupäeva hommikul kogunesid Määri külaplatsil ligi paarkümmend talgulist.

Plaanis oli külaplatsi korrastamine, bussiootepaviljoni katuse renoveerimine, paviljoni ja teadetahvli värvimine. Kuigi pärastlõunaks olid talguliste read päris hõredad, sai suur töö tehtud.

Bussiootepaviljoni katus vajab veel viimast lihvi paari nädala pärast toimuval jätku-talgupäeval. Tegusat päeva jäävad meenutama külaplatsi ümber istutatud kaheksa mändi.

Talgutel näeme!

Siim Kesler
Määri külanem

Bussiootepaviljon pärast talgutööd. Foto: Erakogu

Liivaküla talgud

Plaan oli ämmaga ühes majas elavate vanakeste kuurid ja keldrid aastatega kogunenud sodist ja prahist puhtaks teha. Ja tehtud see saigi.

Talgupäeval jõudsin oma perega Liivakülla kohale ca 9.30. Majarahvas oli olnud väga usin ning juba palju ära viidavat sodi õuele vedanud. Sorteerisime, et vedu võimalikult sujuvalt läheks. Esmalt riided ja papp, järgmise koormaga plastik ja elektroonika ning viimaks klaas ja ohtlikud jäätmed. Kokku tuli koguni 5 autokärutäit.

Plaan oli algselt, et teeme homikupoolikul sodiringid ära ja siis on aega muude asjadega tegeleda. Välja kukkus hoopis nii, et napilt saime viimase koorma enne 15.30 ära viidud.

Siinkohal täna härrat ja prouat, kes laupäeval Väike-Maarja jäätmejaamas kohal olid, aitasite orienteeruda ja olite väga vahvad. Edasine plaan läks sedasi, et panime ämmal kartuli maha. Teistel prouadel juba enamasti oli kartul maas. Lisaks saime veel õhtupoole traktori, et ära viia lauasodi Liivaküla jaanilõkkesse ja ka ammulõigatud puuoskad. Tänu traktorile ja traktoristile Siimule.

Tänaks veel oma ämma Taimi Märtsin. Mina olin küll talgujuht, aga tema oli see, kes organiseeris, tegi imemaitsva talgusupi ja kringli. Oma abikaasat, kes alati minu hullude ideedega kaasa tuleb. Oma isa, korstnapühkija Aivar Sekki, kes võimaldas meil kasutada autokäru, et me ei peaks käru rentima. Oma mehevenda ja tema abikaasat, kes sõitsid Rakverest kohale, et meid abistada. Suured tänud!

Pidasime nagu üks mees imevahva saunaõhtu ning saatsime talgupäeva mõnuses seltskonnas ära.

Aitäh teile, kes osa võtsid, aitasid nõu ja jõuga. Nüüd on aega mõelda, mis me järgmisel aastal korda saadame.

Talgujuht **Marje Märtsin**

Talguliste kogutud sodi ära veo ootel. Foto: Erakogu

Talgud 2016 – paljud vallaelanikud lõid kaasa kodukandi heakorrastamisel

Kiltsi kooli talgupäev

Tänavune kevad ei võimaldanud talgupäeva kaugemale nihutada. Soojad kevadilmad panid rohu lokkama ja 2. mail sai teoks meie traditsiooniline talgupäev. Iga laps saab aru mõisaümbruse korrastamise tähtsusest, sest külalised ei ole meie maja ümber haruldane nähtus. Ja panustades ise koristamisse ei tihka ka aknast lennukeid alla loopida ega kommpipaberit maha visata.

Sel aastal oli tuul jälle põliste pargipuude otsast oksa alla raputanud, pargiteed vajasid rehitsemist, siin-seal oli ka eelmise aasta lehti kuhjunud. Suuremad õpilased korrastasid jääkeldrit, sõelusid komposti ja korrastasid lillepeenraid.

Suur tänu valla heakorratööliste eesotsas Maiega, kes suurema töö eelnevalt lillepeenardes ära tegid. Täna ka kooli nimel Mattiase, Karl-Silveri, Marise, Marleeni, Maikeli ja Margo emasid, Linelli ning Amelia vanaema-

sid ning Ibragimi isa, kes kõik lastele appi tulid ning suure hulga koormusest enda kanda võtsid. Oma panuse laste juhendamisse andsid ka õpetajad. Suur tänu kõigile osalejatele!

Talgupäeva lõpus korraldas õpetaja Tanel lastele maastikumängu, mis esimese korraga kohe elevust ning võistlusvaimu tekitas. Ühiselt peeti „jahti“ teise võistkonna lipule ning võõvahele säätud sabadele. Kuna lehed ja puud veel lehtedega varju ei pakkunud, siis luuramisest midagi välja ei tulnud - vastased vallutati enamasti tormijooksuga.

Tänu agaratele osalejatele ja imeilusale ilmale sai kooliümbrus värskema näo. Töö konti ei murdnud ning laste nägudelt võis lugeda rahulolu kordaläinud talgupäevast.

Merje Leemets
Kiltsi kooli direktor

Foto: Merje Leemets

Kurtna küla heakorratalgud

Kurtna küla heakorratalgud toimusid 30. aprillil. Ühiselt tegutsedes jõuti ära teha hulga vajalikke töid: korrastati külamaja ja bussiootepaviljoni juures asuvaid haljasalasid, paviljoni juures asuvasse lillekasti istutati kevadised lilled, samblast harjati puhtaks bussiootepaviljoni ja kuulutustetahvli katused, pesti puhtaks hoonete aknad ja kevadine suurpuhastus tehti ka külamaja ruumides. Esimene muruniitmi-

negi sai teoks.

Pärast talgupäeva söödi ühiselt lõunat ja arutati külamaja juurde piirkonnas külade lastele mänguväljaku rajamisega seotud küsimusi.

Aitäh kõigile suurtele ja väikestele talgulistele!

Ene Preem
talgujuht

Foto: Erakogu

Käimas on Pargiveere talgutööd Simuna heaks. Foto: Kaido Metus

Teeme ära! 2016

Talgupäev Vaos kulges ajakirjanike pilgu all kella 10st hommikul 15ni pärastlõunal. 10st hommikul olid kohal lisaks talgulistele "Virumaa Teataja" inimesed. ERR võttegrupp kulges varjupaigataotlejate majutuskeskuse talgulistega koos terve päeva.

Võtsin sel aastal talgute juhtimise enda kanda. Käisime aktiivsete Vao inimestega juba mitu nädalat enne talgute toimumist plaane pidamas, märkisin kaardile koristamist vajavad kohad. Külal puuduva palliplatsi ja puhkekoha asukoha suhtes teeme valda taotluse Jõeoru kinnistu üleandmiseks külaseltsile. See mõte leidis heakskiidu nii Vao kogukonna MTÜ kui varjupaiga taotlejate majutuskeskuse jalgpalliklubi poolt.

Korter- ja eramajade elanikud toimetasid peamiselt oma elupaiga lähedal, talgupäeva käigus võeti ühiselt ette bussipeatus, teede ääred, mänguväljak, poe ja tornlinnuse ümbrus ning Tuvi küüni lähedal asuv pappisalu. Paljud talgulised olid juba enne 7. maid kaunitel, suviselt soojadel õhtupoolikutel oma töödega alustanud, seetõttu oli neil laupäeval vähem teha. Talgutel osales kokku üle 60 inimese.

Paplipuude ja võsa vahele olid inimesed oma üleliigset maist vara vedanud ja külapoisid kättesaadavatest materjalidest onni ehitanud. Päeva põhiliseks objektiks kujunes selle mitteametliku prügimäe koristamine eesmärgiga tekitada sinna varjuline puhkenurk.

Tööd kulgesid plaanipäraselt rahulikult ja rõõmsalt. Tööpäeva lõpetas eine murul, mille jaoks olid usinad naised küpsetanud lavašši ja mehed teinud võrtsika köögiviljasalatit.

Loodetavasti aitab selline ühistöö ja kohalike kommete näitlik-praktiline tutvustamine teistest kultuuridest tulnud inimestel paremini mõista meie töökultuuri ning vähendab alalisi prügiteemalisi vaidlusi. Vao külas on heakorratalguid korraldatud juba aastaid, talgupäev "Teeme ära! 2016" toimus esimest korda Vao varjupaigataotlejate majutuskeskuse ja kohalike elanike ühisprojektina.

Kõva tööpäev oli, aitüma kõigile talgulistele! Eriline tänu Marekile, kes oma tööde vahelt aega leidis meile mootorsaaga appi tulla!

Mihkel Mehiste
talgujuht, Vao külavanem

Pappisalu pärast korratustöid. Foto: Ulvi Mehiste

Üheskoos on väga mõnus

Nii nagu paljusid eestlasi, haaras ka Simuna kandi inimesi 7. mai hommikul soov midagi koos ära teha. Kaugele ei olnud vaja selleks minna – nelja seltsi ühistalgutena toimusid Simuna heakorratalgud.

Umbes 50 suure ja väikese talgulise käes töö lausa lendas. Mõnus surin jalgades ning värviga kokku saanud ninad ja püksid, andsid märku sellest, et tööd tehti hoogsalt.

Vabatahtlike päästjate eestvedamisel pandi Mällo järve äärde üles veo- hutusstend ja remonditi komando hooned õppeklassi. Koguduse eestvedamisel toimetati kirikaa. Vabaajaseltsi Toredad Teod algatusel ja muinsuskaitse seltsi abiga korrastati Simuna allika

ümbrust – riisuti, võeti maha võsa ja mahalangenud puid, värviti ja tõrvati, pandi üles kiik ja rajati lastele liivakast. Kahe viimase tegevuse idee tuli Simuna kooli õpilastelt, Hannalt ja Mariselt, kes oma loovtöö raames tegelevad just nimelt allika ümbruse rikastamisega.

Päeva lõpuks olid kõik talgulised oodatud allika juurde, kus kostitati talgusupi ja -tordiga ning tänati talgulisi.

Aitäh kõigile, kes tulid talgupäevale, et näidata head eesküju ja nakatada ka teisi kogukonna liikmeid omaalgatusega!

Üheskoos on väga mõnus!

Liivika Harjo

Foto: Kalev Viiksaar

Hoiame ja kaitseme meid ümbritsevat loodust!

Kevad on väga ilus ja oodatud aeg. Saab vabalt looduses jalutada ning värsket õhku nautida. Loodus tärkab ning pakub rohelist ja palju kauneid lilli, mida nautida. Kuid ometi on inimesi meie seas, kes ei hooli sellest. Lume sulades sulavad looduses välja ka prügikotid, mida on meie kaaskodanikud sinna poetanud. Vaatepilt on kohati äärmiselt trööstitu. Leiad metsa all juba loomade poolt laiali tassitud pakendid, mida oli keegi „**TUBLI**“ inimele sinna sokutanud. Enamus sel-listest jäätmeühikutest on võimalik tasuta üle anda jäätmejaamadesse või lihtsalt kasutada oma prügikasti ja vi-sata need sinna.

Koos kevadega hakkavad inimesed ka remontima. Remondist tekivad jäägid, mille leiab hiljem tihtipeale kusa-gilt loodusest vedelemas. Miskipärast on osadel inimestel välja kujunenud arusaam, et kui enda kodus jääb mis-ki ette ja on kole vaadata, siis visata-ke see lihtsalt kusagile vedelema. Tee servad on „**kaunistatud**“ erinevat sorti jäätmetega. Seal vedeleb taarat, mähk-mekotte jms. Inimesed, kes ei hooli millestki ja loobivad oma prügi laiali, mõelge enne, kui nii käitute. Loodus kannatab selle all ja samal ajal prügis-tate ju enda kodumaad. Kas Teile siis meeldib elada prügihunnikute keskel!?! Mõelge enne mitu korda, kui hakkate prügi loodusesse ladestama. Suur-suur häbi Teile. Ma loodan, et Te tunnete ennast väga halvasti peale selle artikli lugemist ja nende piltide nägemist.

Siinkohal kutsun üles valvsaid val-lakodanikke, kes vähegi hoolib puhtast loodusest – andke teada vallavalitsuse-le või otse järelevalveinspektorile (tel 514 7164, e-post: egle.ott@pandivere.eu), kui näete kedagi prügi viskamas või leiate kusagil juba sinna visatud jäätmed. Kui tunnete isikut või näete autonumbrit vms, andke sellest teada. Igasugusest infost on abi. Hoiame ja kaitseme meid ümbritsevat loodust!

Fotol on üks paljudest prügilademe-test. Asukoht: Paasvere küla, Laekvere-Arukse tee servas.

Egle Ott
järelevalveinspekto

Foto: Erakogu

Väike-Maarja valla ettevõtlustoetus

Tutvustame vallalt ettevõtlustoetust saanud ettevõtjaid ja nende tegevust. Kuidas on läinud, kuhu on jõutud? Milliseid rõõme ja üleelamisi ettevõtjana alustamine ja tegutsemine pakub? Va-

Remonti vajav detail enne ...

hest ärgitab rubriik teisigi endale oma ettevõtet looma, annab alustajatele tegutsemisjulgust ja lisab kindlustunnet.

Gennadi Kink, OÜ Vao Metall (ettevõtlustoetus 2012. aastal)

1. Palun kirjeldage oma suuremaid hirme või riske ettevõtlusega alustamisel ning kuidas teil õnnestus neid vältida ja kõhklustest üle saa-

... ja pärast töötlemist. Foto: 2 x Erakogu

da? Kas esialgu plaanitu on õnnestunud ellu viia ja tegevus käima lükata

nii nagu soovisite?

Kõige suuremat muret tekitas teadmatuse: kas kliente jagub, kas minu firma üles leitakse. Ettevõtlusturule sisse elamise ees olid mõningad hirmud.

Selles, et hiljem kliente on, olin kindel.

Alustasin oma ettevõtet EAS-i toetuse ja pangalaenu ning seetõttu oli väga oluline, et koheselt firma tegevus ka sisse tooks, et laenu tagasi maksta.

Enne ettevõtluse alustamist koostas äriplaani ja juba siis mõtlesin läbi võimalikud riskid ja nende hajutamise.

Tegelikult oli juba paari nädalaga selge, et minu teenuste järele on vajadus. Samas selgus üsna ruttu, et minu esmaseks planeeritud tegevus – metallelementide väike seeriatootmine jääb tahaplaanile. Põhilisteks töödeks kujunesid remonttööd ning taastav metallitöö, mis äriplaanis oli välja pakutud varuvariandina.

2. Kirjeldage oma ettevõtte tegevust. Kuidas läheb? Millega täpsemalt tegelete, mida klientidele pakute?

Minu ettevõtte pakub mitmekülgset metallitöötlemist: freesimine, treimine, keevitamine ning kulunud ja katkiste metallist masinaosade taastamine.

Ma teenindan nii ettevõtteid kui eraisikuid. Tellitavad tööd on väga erinevad, alates poltide keer-mestamisest ja lõpetades metsaveo masina haaratsite taastamisega. Ette on tulnud ka metallkonstruktsioonide seeriatootmist.

Üldiselt läheb ettevõttel hästi, sest kliente on kogu Lääne-Virumaalt ning kaugemaltki. Nelja aastaga on ettevõtte piisavalt tuntust kogunud ja on tekkinud ka püsikliendid.

Hetkel töötan ettevõttes üksi, kuid pikemas perspektiivis on plaanis ettevõtlust laiendada ja töökohti juurde teha.

3. Kuidas info Teie tegevuse kohta klientideni jõuab?

Kõige paremini on levinud info suust-suhu, soovitatakse tuttavatele, kuna minu ettevõtte teenus on paindlik ja kvaliteetne.

Praguseks hetkeks on asutusel oma kodulehekül: www.vaometall.com.

kust saab infot nii ettevõtte teenuste, lahtiolekuaegade kui ka hindade kohta.

4. Mida teeksite praegu alustades teisiti? Mida soovitate silmas pidades uut ettevõtlusega alustajatel?

Midagi teisiti vast ei teekski. Ettevõtet alustades on peamine olla aktiivne, endas kindel. Oluline on alguses pingutada ja panustada oma ettevõttesse, et see käima lükata. Samas ei tohiks esimeste tagasilöökidest puhul alla anda. Olen lähtunud Läti vanasõnast: „Kui oled kõrini *pasa* sees, siis ära nina

Gennadi Kink: „Üks minu hobidest on samuti tehnikaga seotud – fotol osalemas punnvõrre kestvussõidul“.

Foto: Heili Piiber

norgu lase!”

Tegelikult ei ole küll mu ettevõttel kunagi nii halvasti läinud, aga see on hea elutarkus ning toimib igas eluvaldkonnas.

Uutel alustajatel tasub kindlasti uurida erinevaid toetusi, et oleks lihtsam ettevõtet käima lükata. Mina sain lisaks EAS-ile ettevõtlustoetust Väike-Maarja vallavalitsusest.

Igasugusel ettevõtmisel, ka oma firma loomisel, on tähtis meeskond. Minu ettevõtet aitasid käima lükata raamatupidamisteenust pakkuva Lilian Rikken, endine tööandja Rein Möldre ja minu abikaasa. Nemad olid oma nõu ja teadmistega abiks äriplaani koostamisel ja toetasid mind igati.

Küsis Ilve Tobreluts

Väike-Maarja gümnaasium mõtles nimepäeval nii enda kui ka Lurichi loole

Direktor Marje Eelmaa alustas tänavust Väike-Maarja gümnaasiumi koolikonverentsi 4. mail sõnadega, et tegelikult saab ta sel aastal 93aastaseks, mis sundis nooremaid õpilasi nõutute nägudega ringi vaatama. Tegelikult oli see muidugi viide kooli vanusele. Kooli sünnipäeva peame ju sügiseti ning mai algul koguneme seltsimajja õpilaskonverentsiga gümnaasiumiks nimetamise aastapäeva ehk kooli nimepäeva tähistama.

Direktor vaatas oma kõnes tagasi kooli ajaloo erinevate nimede all. Kuulsime olustikukirjeldust 55-st aastast Väike-Maarja keskkoolis. Sellesse aega kuulusid mitmedki tänaseks unustusse vajunud nähtused - oktoobrilapsed, pioneerid, kommunistlikud noored, vanapaberi ja -raua kogumine, sügisene töö kartulipõllul ja suviti kooliaias, mis ei pruukinud küll õpilastele meele järgi olla, kuid nii mõnigi sai sest tööharjumused ja -kogemused.

Kakskümmend üks aastat tagasi, 5. mail, mil kooli nimeks gümnaasium sai, olid õpilased, keda oli sel ajal pea seitsesada, rivistunud peahoone ette. Toonane 11. klass oli tähtsa sündmuse auks loonud oma koolivormi, et anda gümnaasiumile seeläbi omanäolisust.

Mida tunneb ja mõtleb Väike-Maarja gümnaasium täna sel päeval? Direktor võttis nimepäevakõne kokku, pakkudes oma versiooni kooli tänaolust mõtte- test: „Mõnes mõttes olen täna kurbki, sest selle nimesildi kandmise ajal on meie õpilaste arv vähenenud tänaseks üle viiekümne protsendi. Rõõmegi jagub. Minu kleidid on kõik üle värvitud, lagede all on läikivad ventilatsioonitorud, kõikjal projektorid. Ühesõnaga olen läbi teinud noorenduskuuri ning valmis reipalt edasi astuma. Mul on palju õpilasi, kes soovivad mult teadmisi ammutada. Mul on usinaid majavõtmeid ehk õpetajaid, kes püüavad kõigest väest, et hoida minu traditsiooni ja vaimu. Lisaks on mul isiklik Facebook'i konto, kuhu laen üles oma edulood ja tegemised. Ja olen õnnelik,

et saan teiega jagada oma aega, mis on tulvil väljakutseid ja võimalusi.“

Edasi keskendus koolikonverents Georg Lurichi 140. sünniaastapäevale. See oli hea võimalus õpilastel tutvustada materjale, mis sündisid kolmanda veerandi lõpul, loovuspäeva töötubades. Kui osad õpilased olid saanud Lurichi konverentsil juba oma ettekanetega üles astuda, siis nüüd said nad oma kogemusi ja töötulemusi jagada kogu kooliperega.

Vaadati slaidishow'd loovuspäeva piltidest ja näitemängu „Lurichi lugu“, mille stsenariumi kirjutasid õpilased ise. Näitetuba viisid läbi Anna Vaimel, Indrek Lillemägi ja Riina Põldmaa. Osatäitjad olid Ranno Rajaste, Aare Zilinski, Robert Põldmaa ja Maris Pohlak.

Algklasside õpilased esitasid oma loomingulisi teemantluuletusi Georg Lurichist. Neid juhendas Egne Liivalaid.

Õpetaja Helve Noorlind pani kokku tore slaidishow sellest, kuidas algklasside majas väikesed Lurichid püramiide ehitasid. Tema juhendas ka Markus Jeruslanovi ettekannet teemal „Kas ka minus on peidus väike Lurich“.

Lurichi jalajälgedest Väike-Maarjas rääkisid 7. klassi õpilased Ege-Ly Petermann ja Marleen Marjapuu. Selle töötoa läbiviijateks olid Reet Luha, Heili Nõgene ja Heli Reinart.

Ka kõige rahutumaid õpilasi kõitsid õpilaste endi filmid „Lurichi elutee läbi õpilaste filmikaamera“ ning „Jõu- ja ilunumbri“. Esimene filmidest oli valminud loovuspäeva filmitoas Ly Ipsbergi ja Merle Kiigemaa juhendamisel, teise valmimisele aitasid nõu ja jõuga kaasa Geidi Kruusmann ja Tauno Tihti.

Nii käidi tänavusel koolikonverentsil ülevaatlukult läbi Väike-Maarja gümnaasiumi ajalugu ning läheneti erinevatest vaatenurkadest legendaarse rammumehe elule.

Heili Nõgene

gümnaasiumi avalike suhete spetsialist

4. mail pidas Väike-Maarja gümnaasium oma traditsioonilist koolikonverentsi. Sel korral oli kooli nimepäevakonverents pühendatud Georg Lurichi 140. sünniaastapäevale ning ettekandele tuli suur osa õpilaste loovuspäeval valminud materjalidest. Pilik kooli lipu saalitoomisele seltsimaja rõdult.

Foto: Ilve Tobreluts

Jõululaadast oli rõõmu aprillikuuski

Lurichist võib rääki,da palju. Ka loovtöid teha. Joonistada, luuletada, sportida ja süüa teha tema nimel. Ja isegi aardejahti korraldada. Seda kõike ja rohkemgi veel oleme teinud algklasside majas juba alates jõululaadast, kui kuulutasime välja, et laada tulu kasutame aprillis olümpiaharidusnädala raames.

Ja nii jõudsimegi 26. aprillil kogu kooliperega Tartusse, et lõpetada Lurichi-nimelised IV olümpiamängud spordimuuseumis. 1.–2. klasside õpilased said võimaluse valida programmi juurde uisutamise ning arvatavasti seetõttu, et sellel talvel sai vähe uisutada, oli enamus lapsi Lõunakeskuse jääl väga hoos. Tehti uljaid pöörded ja kiirendusi ning mõned väiksemad kukkumised jäid lõbusa tuju ja mõnu-

sa tegevuse varju. 3.–4. klassi õpilased olid samal ajal spordimuuseumis giidide juhendamisel lahendamas kuldse Lurichi mõistatust. Nad olid jagatud gruppideks ning pidid nagu noored Supilinna detektiivid otsima spordimuuseumis kaduma läinud kuldset Georg Lurichi kuju. Küsimus, kas kusagil on veel üks salapärase laegas ning kas suudate selle ka avada, jõudis kõikide rühmade poolt positiivse lahenduseeni. Lisaks otsimis- ja leidmisrõõmule sai iga osaleja aimu sellest, kes oli jõumees Lurich tegelikult ja miks temast nii palju räägitakse, kuidas sai alguse spordilugu Eestis, milline nägi välja atleedi argipäev ning kas tõepoolest oli Eestimaa täis tugevaid jõumehi, kelle oskused ja ramm hämmastasid kogu maailma. Pärast aardejahi lõppu pakuti

huvilistele võimalust aga oma energiat kulutada ka treeningseadmetel, mida vana aja atleedid endale ette kujutada ei osanudki. Treeningseadmed osutasid populaarseks ka nooremate hulgas, kuigi neil oli selleks ajaks seljataga pikk päev Lõunakeskuses ning giidide juhtimisel rännak läbi spordimuuseumi ja Eesti spordi ajaloo.

Põnev päev oli. Lurichist räägiti. Kaamelid on veel vaja Väike-Maarja muuseumis üle vaadata. Ja siis jääda ootama järgmise aasta Lurichi kevadjooksu ning pikisilmi igatsema tema kuju avamist keskväljakul. Aitäh algklasside jõululaadal toetamast – tänu teile oli meil tore, hariv ja sisukas päev.

Egne Liivalaid

gümnaasiumi algklasside huvijuht

Konverents „Lurichi fenomen“

22. aprillil tähistati Väike-Maarja seltsimajas konverentsiga „Lurichi fenomen“ Georg Lurichi 140. sünniaastapäeva.

Konverentsil oli neli põhiettekan- net, mida täiendasid ja ilmetasid Väi- ke-Maarja gümnaasiumi õpilaste esi- nemised ning nende Lurichile pühen-

Raul Rebane konverentsil ettekandega esinemas.

datud loovuspäeval valminud materjal.

Rahvajutte Lurichist pajatasid juttu- de pajatamise konkursil silma paistnud gümnaasiumi õpilased Kirke Tobreluts, Victoria Mitt ja Mait Suursaar ning Kilt- si kooli õpilane Urmeko Andres Aal. Pajatamiskonkursi eestvedaja oli Karin Kiik.

Vaadati näitemängu „Lurichi lugu“, kuulati õpilaste teemantluuletusi ja jälgiti töötubades valminud filmilõike.

Jalutussaal ei saanud märkama- ta jääda õpilaste loovuspäeval tehtud Lurichi kuju, mille valmimisel oli abiks õpetaja Eda Erras. Õpilased pakkusid ka võimalusi, kuidas Lurichi tee atrak- tiivsemaks muuta. Töötuba viisid läbi Aivo Urbas, Eve Veelaid ja Kristi Põdra. Kokkuvõtte ideedest esitasid konve- rentsil Simoona Must ja Gerli Kaur.

Lugusid Georg Lurichist

Eesti Spordimuuseumi direktor Daimar Lell ja teadussekretär Kalle Voolaid esinesid ettekandega „Lugusid Georg Lurichist“.

Daimar Lell tõi välja Lurichi se- se Eesti spordimuuseumi tekkelooga. Spordimuuseumi asuta- mistoimkonna sekretäri Olaf Langsepa jaoks oli Lurich oma vanematelt ja vanavanematelt kuul- du põhjal väga oluline isik Eesti spordi kujune- mis- ja arenguloos ning seetõttu kogus ta väga palju Lurichiga seondu- vat materjali. Paljuski lei- dis see tee ka Eesti spor- dimuuseumi kogudesse.

Kalle Voolaid tutvus- tas koostaja ja toimetaja- na äsja trükist ilmunud raamatut „Lurichi lood“. Tegemist on täiendatud ja uuendatud trükiga

tema enda koostatud ja 2002. aastal ilmunud raamatukesest „Lustakaid lu- gusid Lurichist“. Väike-Maarjas sündi- nud Georg Lurich on meie spordiloos eriline kuju. Ta oli eestlaste teerajaja nüüdisaegse spordi juurde, kuid mis veelgi tähtsam – temast sai eestlaste rahvuslik kangelane, keegi, keda usal- dada ja kellele loota. Rahva seas on juba rohkem kui sada aastat liikunud mitmesugused jõumees Lurichist pa- jatavad mõnused jutud, mis ainult kin- nitavad tema igikestvat populaarsust. Äsjailmunud kogumik käsitlebki valikut nendest juttudest.

Lurich – Eesti spordi kuju

Ettekandega „Lurich – Eesti spor- di kuju“ esines Lurichi fondi haldus- kogu liige Raul Rebane. Ta meenutas sissejuhatuseks 50 aastat tagasi Väi-

ke-Maarjas toimunud Lurichi mäles- tusvõistlusi, kus osalesid ka tolle aja kuulsad maadlejad. 12-aastase spordi- huvilise poisina oli ta koos sõpradega neile võistlustele kaasa elamas ja mä- letab selgesti, kuidas nad jõumeeste tegemisi jälgisid. Järgnesid neile söök- lassegi, et näha, mida nii tugevad me- hed näiteks ka söövad. Väike-Maarja sööklas tellisid jõumehed omale kohe kolm praadi, kartuleid jäeti küll järele, aga lihakraam läks käiku – eks sealt siis tugevus tuligi...

Raul Rebane tõi välja Lurichi suure tähtsuse eeskujuna. Lurich ise olümpia- võitjaks küll ei tulnud, aga ta on tulnud olümpia- võitjaks teiste meeste kaudu. Ta oli Eesti spordi esimene suur professionaal: oli nupukas, tugev ja kõva töömees, edukuseni viivad oma- dused just sellises järjekorras. Gerd Kanterile näiteks on Lurich juba lap- sest peale tugevat mõju avaldanud, ta teab, et spordimees peab olema här- rasmees, ei võta viina ega tee suitsu. Ta võttis Lurichi tõekspidamised - aususe, nutikuse ja professionaalsuse – tõsise- le järgimisele ja see on olnud oluline abinõu tema jõudmisel maailma tippu. Lurichilt tänasesse päeva edasi kan- dunud tõekspidamised on edu aluseks paljudele ja paljuski.

Raul Rebane rõhutas oma ettekan- des, et Lurich ei ole mitte ainult Väike- Maarja suurkuju, vaid Eesti suurkuju ja et Lurichi ausammas ei ole mitte pelgalt Väike-Maarja ja Eesti spordili- kumise ettevõtmine, vaid peaks olema kogu Eesti ettevõtmine. Seetõttu kut- sus Raul Rebane üles jõudma Lurichi ausamba püstitamisega valmis Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva aasta 22. ap- rillil. 22. aprillist võiks kujuneda Eesti spordi päev, päev, kus igal aastal aruta- da Eesti spordi asja ja kujundada spor- dile suundumusi.

Lurich kui meie rahva tsiviliseerija

Teemal „Lurich kui meie rahva tsi- viliseerija“ rääkis publitsist, spordi- ajakirjanik Eduard Tinn. Õigemini oli Tinni sõnul Lurich meie rahva europi- seerija. Eesti rahva esindajana jõudis

Lurichi ausamba lugu

„Lurichi ausamba lugu“ oli Kuno Raude ettekande teemaks. Georg Luric- hi ausamba kavandi üks autoreid, arhi- tekt Kuno Raude rääkis lahti ausamba projekti kujunemislugu.

Georg Lurichi ausamba fi- guraalse osa loomisel kasutati Amandus Adamsoni poolt 1903. aastal loodud skulptuuri „Lurich Champion“. Ausamba skulptuurse osa ja ausamba aluse omavahe- liste proportsioonide määramisel on võetud aluseks kunstis ja ar- hitektuuris Giza püramiidide ehi- tamise, peamiselt aga renessansi ajast kasutusel olev kuldloige.

Kuno Raude rääkis, mis aastal ja milliste etappidega on ausam- ba püstitamise teel seni liigutud.

Rääkis esialgsest plaanist avada au- sammas just 22. aprillil 2016, just kon- verentsi toimumise päeval ja ka kergest pettumusest, kui aja jooksul selgus, et Lurichi 140. sünniaastapäevaks au- sammast püstitada ei õnnestu. Pronksi valatud Lurichi kuju on aga eksponee- rimise ootel ja ausammas tuleb kind- lasti, järgmine oluline teetähis on 22. aprill 2018 – Eesti Vabariigi 100. sünni- päeva aastal.

Konverentsi lõpetas ühine kü- laskäik Väike-Maarja muuseumi

Muuseumi juhataja Marju Mets- man andis konverentsil osalejate ühise muuseumi külastuse eel sis- sejuhatuseks kuulata 1991. aastal salvestatud Alma Imakaevu mäles- tuslõigu. Alma oli väikese tüdrukuna kahel korral Lurichi põlvel istuda saanud ja tema kuulsaid kaameleid oma silmaga näinud.

Enne muuseumi suundumist ase- tasid tänased tuntud Eesti maadluse lipulaevad Heiki Nabi ja Ardo Aru- saar koos maadlusveteranidega lilled Georg Lurichi mälestuskivi juurde.

Muuseumis tehti lähemalt tut- vust spordimuuseumi paari aasta eest koostatud Lurichi seinaga, vaadati näitust „Kaamelid“ ning ka filmilõiku „Jõumees Lurich“, mis valmis muuseu- misõprade seltsi ja gümnaasiumi koos- töös.

Muuseumis rääkis siitkandi kange spordimees Väino Stoltzen, kuidas ta juba eakama mehena sangpommitõst- mise juurde jõudis, Ants Einsalu aga rääkis sellest, kuidas Georgi Kange rammuvõistlus 18 aastat tagasi Väike- Maarjas alguse sai ja kuidas temast sai üks rammuvõistluse korraldajaid.

Ilve Tobreluts

Georgi Kange rammuvõistlus toimus 18. korda

Tänavu kohtusid rammumehed Geor- gi Kangel juba 18. korda. Seekordsetel võistlustel tuli osalejail lisaks endale ja vastastele pista rinda ka ilmaga.

Võistlusaladeks olid meestel kivi- de kandmine, liivakotijooks, traktori tõmbamine, palgi tõukamine, rasku- se kandmine, kombineeritud võistlus; naistel kotijooks ja kangil rippumine.

Võistlemas oli 9 meest raskemas kaalus ja 9 meest kergemas kaalus ning 5 naist.

Tulemused:

Mehed, kergem kaal:

1. Justus Viljamaa, 2. Tõnis Kull, 3. Henri Kallast, 4. Jaanus Kaskema, 5. Urmas Ervin, 6. Agris Reppo, 7. Rauno Kuusemets, 8. Priit Pohlak, 9. Andres Treilmann

Mehed, raskem kaal:

1. Mattias Viljamaa, 2. Romek Velt, 3. Kaido Kuusik, 4. Janari Taar, 5. Sten Karro, 6. Tanel Saaremäel, 7. Ülar Tiit- ma, 8. Argo Aonurm, 9. Kalev Õim.

Naised:

1. Lyana Sarapik, 2. Liis Lõune, 3. Helena Lõune, 4. Kerli Tsvetkov, 5. Margit Vaarma.

Suur tänu korraldajatele Avo Pardile ja Ants Einsalule ning kõigile võistle- jaile!

Jõudu selle Väike-Maarjale nii omaseks saanud traditsiooni jätkamiseks!

Käimas on rammuvõistluse esimene ala – kivide kandmine.

Võistlejad koos peakohtunik Ants Einsaluga. Foto: 2 x Silvi Aasumets

4. klassi õpilaste muljeid Lurichi sünniaastapäevale pühendatud sündmustest Väike-Maarja gümnaasiumis

Andriana: “Külastasime Väike-Maarja muuseumis näitust ja selle teemaks oli “Kaamelid”. Meid õpetati muuseumis kaameleid voltima ja lisaks sellele näidati meile Georg Lurichist filmi.”

Karl: “18.04 toimus Lurichi jooks. See oli minu lemmik. Meie klass saavu- tas teise koha. Mina jooksin viimast vahetust, mis oli 500 m pikk. Võistlustel osales ka meie emade-isade võistkond. Nema- d saavutasid lastevanemate hulgas esimese koha. .../ Olen väga õnnelik, et meie alevi keskväljakule püs- titatakse G. Lurichi ausammas. Ootan seda päeva väga!”

Maria Liis: “Reedel oli Lurichi-teemaline konverents, kuhu valiti klassi pa- rimad sportlased ja mina olin nende seas. Minule meeldis konverents väga. .../ Lurich oli omal ajal väga tugev mees. Ma loodan, et Lurich oleks väga kaua sama kuulus kui praegu, et lapsed tähistaks ka tema 240. sünnipäeva nii, nagu meie praegu 140ndat. Mina tahaksin saada sama tubliks sportlaseks, nagu Lurich oli.”

Getrin: “Meie klassil läks võistlustel väga hästi. Saavutasime 1.-4. klassi- ni esimese koha nii pendelteatejooksus, teatejooksus, köietõmbamises kui ka viktoriinis ning kokkuvõttes olime me algklasside kõige paremad ja mulle meeldib see. .../ Konverentsil näidati meie kooli õpilaste tehtud videoid ja slaide Lurichist, õpilased jutustasid rahvalugusid ning Raul Rebane rääkis Lurichist kui Eesti spordi suurkujust. Minu arust on see lahe, et peaaegu iga maja Pikal tänaval on seotud Georg Lurichi perekonnaga.”

Tänavuse F. J. Wiedemanni keelepäeva keskmes oli eestikeelse merendusterminoloogia areng

28. aprillil peeti Väike-Maarja seltsimajas Ferdinand Johann Wiedemanni keelepäeva.

Vallavanem **Indrek Kesküla** tõi konverentsi avasõnu öeldes, et Eestimaal ei leidu palju selliseid valdu, kus kahel päeval järjest on põhjust rääkida keeleteemal. Eile tähistati siinsamas seltsimajas Väike-Maarja raamatu-

lapsed seda oskasid. On oluline, et oli raamat, mida uurida ja mida eeskujuks võtta. Kadri Sõrmus ütles, et me ei tea kunagi kui suur võib olla mõne tehtud teo või loetud raamatu mõjuvõim. Nüüdseks on kaks nende mänguseltsiliste seast paberitega meremehed. Kindlasti ei osanud kapten Uno Laur 43 aastat tagasi merekeele nõukogu

Kamtšatka riiklikku merelaevandusse. Üheksa aasta pärast tuli ta kaugsõidukapteni diplomiga Eestisse tagasi. Eestikeelse hariduse saanud mehele märkas ta, et vahepealsete aastatega oli keel, mida meremehed omavahel rääkisid, muutunud segakeeleks, tihti lipsasid sisse venekeelsed mereterminid. See häiris teda. 1973. a jaanuaris läks ta meremuuseumi direktori Ants Pärna jutule, et luua sinna merekeele komisjon. Merekeelehuvilised koondusid ja soovisid merekeele arendamiseks midagi ette võtta. Kokkutulnute seas leidis meremehi, keelemehi, teadlasi. Püüti süstematiseerida ja propageerida õige merekeele kasutust, luua uusi vajalikke termineid. Tehnika liikus pikade sammudega edasi, uusi termineid oli vaja. Oli ilmunud uusi laevatüüpe ja need kõik nõudsid omale uusi nimetusi, näiteks tiibur, hõljuklaev jne. Kord kuus käidi koos. Oli päris palju vaidlusi, mõni kõrvalseisja võis teinekord kuulata ja arvata, et kohe läheb kakluseks. Aga kõik käis naeru ja naljaga. Näiteks sõna *praam*. Praami kasutatakse lihtsamat sorti lasti vedamiseks, mitte kunagi reisijate veoks. Rahvas aga kutsus

keelte ja välismaailma abiga, siis poleks mõtet rääkida meil ka oma riigist. Meremeeste töukeskkond on paljuski rahvusvaheline, seal on paratamatult töökeeleks inglise või vene keel. Eestil ei ole ühtegi suuremat kaubalaeva, sõidetakse võraste lippude all, eestikeelset töökeelt on raske säilitada. Oma keelne oskussõnavara on aga hariduse omandamisel väga olulise tähtsusega. Seetõttu on Merekeele nõukoja tegevus ja eestikeelse merendusterminoloogia pidev uuendamine väga vajalik.

Mereviki on mereentsüklopeedia veebis, see on mereteemaliste terminite, sündmuste ja objektide, isikute jm taolise avalik andmekogu. Mereviki on merendusele keskendunud Vikipeedia. Seda parandatakse ja täiendatakse pidevalt ja selle põhifookus on suunatud Eestile. Mereviki loomise idee tekkis 2008. aastal mõnel veeteede ameti töötajal. Hakati koostama märksõnade nimekirja. Selleks loodi 5-liikmeline korraldustoimkond. 16.03.2009 loodi Mereviki esileht, seda peetakse Mereviki sünnipäevaks. 2013. aastal, 4 aastat hiljem ületati 1000 artikli piir. Mereviki hakati koostama mereleksikoni põhjal,

kohmakas ja raske. Aga ma imetlesin teie selget head eesti keelt."

Merekeele nõukoja esimees ja veeteede ameti jäämurdja Tarmo kaugsõidukapten **Peedu Kass** rääkis merekeele nõukoja tööst tänapäeval ja oskussõnade propageerimisest merekoolis. Peedu Kass juhtus merekeele nõukotta 2005. aastal. Siis oli meresõnaraamat juba valmimisjärgus. Sõnaraamatu tegemine on lõputu protsess, paari aasta pärast lisandus sõnaraamatu digiversioon. Peedu Kass ütles, et Merekeele nõukoda on vabatahtlik paarikümnest merekiiksuga fännist koosnev üliaktiivne seltskond, kes kohtub kord kuus paariks tunniks, et otsida uutele terminitele eestikeelseid vasteid, tegeleb mereterminoloogia tõlkimisega ja olemasoleva kohandamisega. Mõne termini üle on vaieldud juba kümnekond aastat ja ei saada seda kuidagi suupäraseks. Tihedat koostööd tehakse eesti euro-tõlkidega. Põhitöö on nüüdseks kolinud veebi.

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilased **Hannamari Soidla ja Simoona Must** (juhendaja õpetaja Indrek Lillemägi) rääkisid kohavaimust Tõnis Vilu

Wiedemanni keeleauhinna laureaat kapten Uno Laur Haridus- ja Teadusministeeriumi auraamatusse oma allkirja kirjutamas.

kogu 110. sünnipäeva. Räägiti Jakob Tammest, kellel lähiajal 155. sünniaastapäev, ja räägiti Väike-Maarja kihelkonnakoolis Jakob Tamme käe all õppinud Anton Hansenist, hilisemast kirjanik Tammsaarest. Üheskoos istutati raamatukogu ette tammepuu. Seegi oli tähelepanuväärne eesti keelele. Kuidas seonduvad meretuuri aastal Wiedemann ja mereteema? Hiljuti loetud Wiedemanni elulooaamatust pärit väljavõtted andsid tunnistust Wiedemanni kokkupuudete kohta Kilti mõisas elanud ja paljudel maailma meredel seisanud admiral Adam Johann von Krusensterniga. On tähelepanuväärne, et Wiedemanni keeleauhinna komisjon valis meretuuri aastal keeleauhinna laureaadiks kapten Uno Lauri, hoidmaks eesti keelt sellisel kursil, mille all on piisavalt kiiluvett ja piisavalt jõudu. Täna tähistame ühiselt eesti keele väärtustamise päeva ja istutame keeletamikusse uue tammepuu, millest meie noortel tuleb kasvatada suur keelepüü.

Indrek Kesküla luges ette tänavusele keeleauhinna laureaadi Uno Laurile mäletuseks kingitud Eesti iseseisvuse mõtte sõnastaja riigimees Juhan Kuke raamatusse kirjutatud pühenduse: „Laevu on võimalik tüürida, tundes kompassi ja kaarte ning juhindudes plinkivatest majakatest. Eesti keelt on võimalik tüürida, hoides seda kõrvale suurte keelte karidest ning tundes keelemajakaid. Soovime Teile, kapten Uno Laur, kindlat kaptenikätt hoidmaks eesti keelt arenevas hoovuses, mille alla jääks piisavalt kiiluvett."

Haridus- ja teadusministeeriumi tervituse edasi andnud keelenõunik **Kadri Sõrmus** on tänavuse Wiedemanni keeleauhinna laureaadi elutööga – mereleksikoniga – isiklik seos. Tema tagasivaade ulatus 1990. ndate aastate lõppu, kui merekeele nõukogu oli juba 20 aastat koos käinud ja mereleksikongi ilmunud. Lapsepõlves puutus ta vanaema juures riulist leitud mereleksikoniga tihedalt kokku. Olid mereteemalised suved: koos mängukaaslastega seoti meresõlmi ja õpiti semafori tähestikku, et üksteisele kaugete vahemaade tagant salajasi sõnumeid edasi anda – telefone siis veel käepärast ei olnud. Ühiselt valmis ka üks laevamudel, mida tehti suure hoolet ja armastusega, tehti nii täpselt nagu

kokku kutsudes arvata, et tema tööd hinnatakse riikliku preemiaga. Et keel kõnniks ühiskonna arenguga sammu, nõuab oskuskeele arendamine eestlaslikku jonnakust. Meie keel nõuab Uno Lauri taolisi keelekapteeneid, kes peavad kodusadamas toimuvat oma südameasjaks ka kaugel keeleteil merd kündes, ja kes ei lepi teise keele vallutustega omaenda emakeele mail. Keel nõuab keeleinimeste ja erialaspetsialistide tihedat koostööd.

Laul ootas Uno Lauri Haridus- ja Teadusministeeriumi auraamat, kuhu alates 2001. aastast on oma allkirja andnud auväärsed tiitleid pälvinud inimesed, ka kõik Wiedemanni preemia laureaadid. Nüüd lisandus sinna Uno Lauri allkiri.

Tänavune Wiedemanni keeleauhinna laureaat laevakapten **Uno Laur** rääkis merekeelest ja aastakümnetepikkusest tegevusest merendusterminoloogia arendamisel. Merekeele nõukoja sünnist ja mereleksikonist (MerLest). Meil on õnn elada oma Eesti riigis ja rääkida oma ilusat emakeelt. Vaid ühel

Merekeele nõukoja esimees kaugsõidukapten Peedu Kass konverentsil ettekannet pidamas.

Foto: 2 x Ilve Tobreluts

protsendil maailma rahvastikust on oma riik ja oma riigikeel. Maailmas on palju suuremaid rahvaid, kes seda endale lubada ei saa. Hinnakem siis seda võimalust, mille saatus meile on andnud. Uno Lauri õppetöö algas Tallinna merekoolis 1945. aastal, 1950. aasta kevadel, pärast kooli lõpetamist, tuli siirduda meretööle. Uno Laur sattus

Keelepäeval osalenud Wiedemanni keeleauhinna laureaadid Uno Liivaku, Tiit Erelt, Mati Erelt, Uno Laur, Valve-Liivi Kingisepp ja Mari Tarand vastistutatud Uno Lauri nimipuu juures. Foto: Ly Ipsberg

näiteks Saaremaa vahet käivaid aluseid tõemeeli praamideks. Vaidlustes leiti sõna *parvlaev*, selle juurutamine läheb aga siiaani vaevaliselt. Suure töö tulemusena ilmus 1996. aastal „Mereleksikon“, mille pidulik esitlus toimus reisiparvlaeva *Mare Balticum* pardal. Merekeele komisjonist sai merekeele nõukoda. 2008. aastal jõuti „Inglise-eesti meresõnaraamatu“ valmimiseni. 2009. aastal loodi mereleksikoni nüüdisajastamiseks veebi-entsüklopeedia Merewiki.

Merekeele nõukoja liige, TTÜ Eesti Mereakadeemia 3. kursuse üliõpilane **Tauri Roosipuu** rääkis terminitest õppetöös ja Merevikist. Mereakadeemia on välja andnud üle 20 eestikeelse mereteemalise õpiku tudengitele õppetöös kasutamiseks. Sügisel käisid mereakadeemias välisõpilased ja küsisid, et miks te teete neid õpikuid eesti keeles, teistes keeltes on piisavalt väga häid õpikuid olemas. Vastuseks kõlas, et kui me ei teeks neid õpikuid, kui saaksime hakkama ainult võraste

mille ilmumisest sai tänavu 20 aastat. Aja jooksl on tekkinud palju uusi termineid, mis kõik peaks jõudma Merevikisse. Mereviki on lihtsalt kättesaadav kõigile, igaüks võib seda kasutada. Oluine on pidev täiustamisvõimalus. Mereviki toimetajad teevad seda vabast ajast ja vabast tahtest. Lehte on külastatud üle kolme ja poole miljoni korra. Tauri Roosipuu ütles, et eesmärk on olla autoriteetne merenduslase teabe allikas ja et Merevikist leitav info oleks kaasaegne.

Tauri Roosipuu esines väga heas, ladusas ja korrektses eesti keeles. Suureks tunnustuseks olid talle pärast ettekannet Wiedemanni keeleauhinna 2012. aasta laureaadi Mari Tarandi öeldud sõnad: „Kuuldes teie väga heas selges ladusas keeles esitatud ettekannet, tahan ma küsida, kas teil see hea eesti keel pärineb kodust, mõnest heast koolist või oli teil niisugust filoloogiahuvi juba noorena. Ma tõesti sageli kuulen nooremaid inimesi, kes väga hästi räägivad oma ala sisust, kuid kelle keel on

luules. Esitasid luulekatkeid ja analüüsisid neid.

Tänapäevastest terminoloogiatõrjastadest rääkis keelepäeval eesti keele instituudi vanemterminoloog Kaisa Kesküla. Juttu oli erinevatest elektroonilistest haldustarkvaradest, tekstikorpustest, terminibaasidest jne. Kuulajad said aimu, kuidas tänapäeval termineid luuakse ja terminisõnastikke tehakse.

Merehõngulise muusikalise tervitusega esinesid keelepäeval Kilti mõisakooli õpilased, juhendajateks Mari-Vivian Laht, Kristiine Adamson, Liia Alling ja Karin Kaju.

Pärast ettekandeid seltsimajas siirdusid keelepäevalised keeletammi-kuuse, kus Väike-Maarja gümnaasiumi tütarlastekoori (juhendaja Ly Ipsberg) tammelaulu saatel pandi kasvama Uno Lauri nimipuu. „Kasva, kasva, tammekene, sirgu suureks puuks!“ lausus laureaadi Uno Laur oma vastistutatud nimipuu.

Ilve Tobreluts

Abiturientidele helises viimane koolikell

21. aprillil jätsid Väike-Maarja gümnaasiumi 17 abiturienti hüvasti oma kooliga.

Traditsiooniliselt liikus lõpuklass, sedakorda 93. lend, klassist klassi ja mõõda erinevaid Väike-Maarja asutusi lauluga. Tänavu olid noored valinud kaaslastele lahkumiskingituseks Karl-Erik Taukari loo „Kell kuus“, mille sõnumit kasutasid Hannamari ja Simoona ka oma lõpukõnes koolipererele. Südamlikul aktusel andis 12. klass tulevasele abituuriumile üle koolilipu, mida hakkavad edaspidi koolisündmustel kandma Ranno ning saatma Mija-Liis ja Cristijanne, ning tule, mida hoiab Maris. 11. klassi poolt pidas kõne Laura ning abituuriumile anti teele kaasa kohustus olla õnnelik.

Abiturientidel eesab eksamiperiood. 19. mail on ees matemaatika ja 7. juunil koolieksam.

Väike-Maarja gümnaasiumi 93. lennu lõpuaktus leiab aset 21. juunil kell 18 Väike-Maarja seltsimajas.

Abiturientide Hannamari Soidla ja Simoona Musta kõne:

„Ja nii ma seisan siin tõmbetuule käes,

ühel pool on olnud aeg, teisel kummaline ootus.

On jäänud ainult kõik mälestustesse,

seal me veel nii palju saame öelda.

Kõik ukSED on avatud ja jäänud vaid astuda üle läve, kuid tõmbetuul, mille oleme endile ise tekitanud, ei lase meil veel seda teha. Nii me kiigume ja liugleme, et jalad ei puuduta maad, kuid anname hoogu veel juurde nii palju kui saame. Tihti märkame, et hooandjad ei ole me ise, vaid sõbrad, kes meid ümbritsevad ja kellele saame alati loota.

Sõbrad, kes teavad, et taeva all ootab veel palju ilusaid maid ja enda tee üles leida on vabadus vaid. Sõbrad, kes aitavad tõmbetuule käest varju leida, ning sõbrad, kes avavad sulgenud uksi. Osa sõpru teevad seda nähtamatult, kuid jalmar lööks kindlasti ukse maha ja haaraks tüdrukud sülle, et neid üle läve kanda, no muidugi poisid ka.

Ma tean, see on viimane vaatus,

selles laintest läbi põimitud loos.

Veel hetk ja mulle saatus uue lehe pöörab õnnega koos.

See on meie viimane vaatus siin, Väike-Maarja Gümnaasiumis. Jätkuvalt imetleme oma kooliperet väikest, naeratus suul. Tunneme, et hoiame ilusaid hingi, tunneme, kuidas hoitakse meid. Tunneme, et kunagi veel soojad jäljed on teel, mis me jätsime, me koos.

Vahel on olnud kordi, mil tunneme, et kuskil on hea ja uut kohta otsima enam ei peagi. Aitäh teile, õpetajad, et olete kinkinud meile õnnelikke ja meelde jäävaid hetki. Leiame, et emotsioon on parim kingitus, mida saada. Seetõttu otsustasime kinkida ka kellelegi teisele tema unistuste päeva. Tahaksime üle anda selle summa, mille annetasime fondile „Minu unistuste päev“.

Kaheteistkümnenda aasta jooksul oleme aru saanud, et vahel tuleb võtta aega iseenda jaoks, et koguda mõtteid või lihtsalt puhata. Meie kingitus on väikene ja armas pink, kus seda teha.

12. klass andis südamlikul aktusel tulevasele abituuriumile üle koolilipu. Foto: Ly Ipsberg

Aeg on... lahkuda
Aeg on... kohtuda
Aeg on... rääkida
Aeg on... vaikida
Aeg on... lahkuda
Et saaks kord jälle kohtuda.“

Abiturientide eksamid:

Riigieksamid:

25. aprill – eesti keel
3. mai – inglise keel (kirjalik)
4.–6. mai – inglise keel (suuline)
19. mai – matemaatika

Põhikooli lõpueksamid:

1. juuni – eesti keel ja kirjandus
8. juuni – matemaatika
13. juuni – valikeksam

Lõpuaktused Väike-Maarja gümnaasiumis ja õppekeskuses:

21. juunil

kell 12 – õppekeskus
kell 14 – põhikool
kell 18 – gümnaasium

Maakondlik Playback 2016 tõi Väike-Maarjas lavale 129 esinejat

15. aprillil toimus seltsimajas õpilasesinduse korraldatud paroodiashow Playback 2016, kuhu olid kogunenud 129 noort üle kogu maakonna. Osalesid Väike-Maarja gümnaasium ning õppekeskus, Rakvere gümnaasium, Simuna kool, Kilti põhikool, Jämeda kool, Tamsalu gümnaasium ja Võsu kool.

Tegemist on noortele suunatud üritusega, kus esinevad trupid erinevatest koolidest, jäljendades ühte tuntud artisti. Üritus aitab noortel pisut loovamalt mõelda ja annab võimaluse kehastuda hoopis kellekski teiseks. Varasemalt on toimunud Väike-Maarjas koolisene Playback, kuid sel aastal tuli õpilasesindusel mõtte teha midagi suuremat maakonna noorte jaoks.

Lavale astus koguni 24 truppi ning saal oli pealtvaatajaid täis. Õhtut juhtisid Mari-Liis Kaskema ja Keneli Pohlak, kes jäljendasid erinevaid artiste, ning Hannamari Soidla.

Avapaugu andsid üritusele õpetajad parodeerides Sõnajalgu ja laulu „Tulge kõik“. Õpilased võistlesid kolmes vanusegrupis: 1.–4. klass, 5.–8. klass ja 9.–12. klass. Õhtu jooksul anti välja mitmeid eripreemiaid,

parima show, diiva ning staari tiitleid. Tähtsaimad võidud noppisid nooremas vanusegrupis Rakvere gümnaasiumi 4. klass looga „Uptown Funk“, 5.–8. klasside arvestuses Väike-Maarja gümnaasiumi 8. klass jäljendades Bruno Marsi

laulu „The Lazy Song“ ning vanema vanuseastme samuti meie kooli 12. klass popurriiga, kus nägime nii Edgar Savisaart, Toomas Lunget kui ka paljusid teisi tuntud artiste.

Raskeid otsuseid aitas langetada žürii koosseisus: Lääne-Virumaa maavanem Marko Torm, Lääne-Virumaa maavalitsuse avalike suhete spetsialist Kristel Kitsing, Väike-Maarja näiteringi liige Lilian Rikken ja õpilaste esindajana Liina Kanarbik.

Üritus poleks leidnud aset ilma meie suurepärase toetajateta. Aitäh teile, Ralfi Veosed, KJK Autoremont, Ilves Transport, OÜ Avispeamees, OÜ Kaivere, Mesinet, Ivo Salus, Kaarli Talu, AQVA SPA, Väike-Maarja gümnaasium, Väike-Maarja seltsimaja ja Väike-Maarja muusikakool. Omal poolt tänan ka õpilasesinduse liikmeid ja kooli huvijuhti Helinat, kes olid nõu ja jõuga abiks ning aitasid ürituse toimumisele kaasa.

Suur tänu kõikidele osalejatele, pealtvaatajatele ja toetajatele. Kohtumiseni järgmisel aastal!

Keneli Pohlak
gümnaasiumi õpilasesinduse president

VMG 8. klass, Bruno Mars "The Lazy Song".

VMG 12. klass, popurrii. Foto: 2x Ly Ipsberg

Väike-Maarja ja Tartu Rocki korvpalli järelkasv pidas ühise spordipäeva

2. mail toimus Väike-Maarja spordihoones gümnaasiumi 1.–2. klassi korvpallipoiste ühine spordipäev Tartu Rocki järelkasvuga. Võisteldi rahvastepallis, korvpallis, samuti toimus teatevõistlus ja viskevõistlused.

Tulemustele seekord väga tähelepanu ei pööratud, võite ja kaotusi jätkus kõigile. Loodetavasti sai nii mõnigi poiss treenimiseks indu ja võistlemiseks julgust juurde, sest juba juuni alguses osaleme Tartus turniiril Salva Cup.

Suur tänu lapsevanematele, kes olid meile kaasa elama tulnud. Samuti tä-

name meie vanemaid korvpallipoisse Anderit, Erikut, Henrit, Jaagopit, Kerdot ja Steni, kes meid kohtunikena abistasid.

Väike-Maarja I võistkond: Mihkel Ilves, Carlos Pitkja, Henri Eenpuu, Rico-Kris Vares, Arthur Part, Pärt Pärtel Kruusamägi, Damir Hamidžanov.

Väike-Maarja II võistkond: Kristo Princken, Rainis Lükk, Reno Kungla, Oskar Vainult, Kaspar Liivak, Kaarel Moorits, Gregor Purge.

Vaido Rego

korvpallitreener

Väike-Maarja ja Tartu Rocki korvpallipoisid ühispidil. Foto: Erakogu

19.–20. aprillil leidsid aset Lurichi-nimelised IV kooliolümpiamängud Väike-Maarja gümnaasiumi 1.–12. klassile ja Väike-Maarja õppekeskusele. Olümpiamängud avati teisipäeval piduliku avatseremooniaga, kus rongkäigus marssisid erinevaid riike esindavad gümnaasiumi klassid ja õppekeskuse meeskond, ning süüdati olümpiatuli.

Võistkondlikult võeti mõõtu pendelteatejooksus ja teatevõistlusel. Kolmapäeval toimus klassidevaheline kõievedu, naisekandmine ja võeti mõõtu raskejõustikualadel, mis koondusid mini-Lurichi nimetuse alla.

Võisteldi võistkondlikel ja individuaalaladel. Esimese päeva individuaalaladeks olid vilepalli vise, kaugushüpe, sprint, rinnalt surumine, kuulijänn. Proovile sai enda panna ka poomivõitluses, raskuste hoidmises ja täpsusviskes olümpiarõngastesse. Kooliolümpiamänge korraldas Väike-Maarja gümnaasium, toetas Eesti Olümpiaakadeemia. Fotod: 3 x Ly Ipsberg

Simuna koolipere tegemised

8. aprillil osalesid Kaarel Gustav Põldmaa ja Rainer Sock Kadrinas toimunud maakondlikul 3. klasside õpioskuste olümpiaadil.

13. aprillil käisid 1.–4. klass Tallinnas. Külastati KUMUt, lauluväljakut ja tagasiteel lustiti Aegviidu seikluspargis.

15. aprillil hommikupoolikul toimus ülekoolline Playback ja õhtul astusid maakondlikul üritusel Väike-Maarjas üles Simuna kooli parimad võistkonnad.

19. aprillil käis 6. klass õpetaja Elle Alberi eestvedamisel õppekursiooni Tallinna loodusmuuseumis.

20. aprillil osales meie kooli võistkond koosseisus Maris Nõmmiste, Hanna Mälton, Timo Seppern ja Indrek Morozov Kiltsi kooli traditsioonilisel geograafia pörandamängul.

26. aprillil külastas 9. klass riigikogu ja kohtus President Toomas Hendrik Ilvesega.

28. aprillil toimunud Kunderi Seltsi merelugude kirjutamisel osalesid 8. klassi õpilane Timo Seppern ja 7. klassi õpilane Kelly Prinken. Nende tööd said auhinnatud.

4. mail viis õpetaja Siiri Kanarbik 7.–8. klassi õpilased meediaõpetuse raames huvireisile Eesti Televisioonimaja, Kanal2-te ja Postimehe toimetusse.

5. mail osales Simuna kool nelja võistkonnaga Rakveres toimunud heategevusjooksul.

6. mail tähistasime emadepäeva. Sel aastal oli taevaisa armuline ja lasi Simuna kandi emadele, vanaemadele, lastele ja isegi isadele ning vanaisadele lahkesti sooja päikest peale paista. Seetõttu saime ka sportliku emadepäeva ürituse korraldada õues. Kõigepealt esinesid tantsulapsed oma ilusa kavaga, mida õpetaja Tiia Lepp suure

entusiasmiga õpetanud oli. Siis jagas huvijuht Siiri Kanarbik kokku tulnud rahvassid kaheksaks võistkonnaks (tublisti üle 100 inimese). Kes hakkasid üksteiselt mõõtu võtma kõiksugu kiiksuga jõukatsumistest. Punkte jagati meeskonnatöö eest. Kuna mina viibisin ametlikult puhkusel sain osaleda täieõigusliku emana. Imestama pani see, et muidu nii toredad kolleegid lugupeetud lapsevanematele ja lastele nii vähe punkte raatsisid anda. Pinksipallide topsidesse viskamise kontrollpunktis anti küll lahkesti punkte aga need olid paraku miinuspunktid. No rohkem etteheiteid minul igatahes ei olnud. Hiljem valmistasime igasugu papi- ja paberijääkidest, pudelikorkidest jms Tuleviku Ema. No need olid päris naljakad. Kui emad väsimuse märke ilmutama hakkasid paluti neid lahkesti kooli sööklasse väikesele kontserdile. Pärast esinemist andsid lapsed emadele endi meisterdatud kingitused ning algas maiustamine õunakoogi ja morsiga.

Aprillikuust veel niipalju, et 1. aprillil hommikul levis kulutulena uudis, et Haridusministeerium kolib projekti Riigiasutused Maale raames Simunasse ja renoveerib selle tarvis ajaloolise koolimaja. 30. aprilli õhtuks oli siiski selgunud kurb tõde, et projekt läks n-ö vett vedama nagu ikka heade asjadega juhtub. Algses pidid kõrgead ametnikud end kooli staadionil sisse seadma – no seni kuni remont 1908. aastal valminud majas lõpule on viidud. Eks nad tassisidki oma kirjutuslauad, arvutid ja kohvimasinad kohale. Veeti kaableid ja elektrijuhtmeid ja jumal teab mis tarku vidinaid. Järsku selgus tõsiasi, et kogu see elektroonika ikka tolles pool lõrtsiseguses niiskuses ei taha inimese tahte alluda. Mõne tunni pärast hakkasid linnainimesed kurtma, et õues

on külmavõitu ja neil värskest õhust ning linna-müra puudumisest pead ringi hakkavat käima. Mõni tundis ka kerget iiveldust. Meie omalt poolt püüdsime küll rahvast lohutada, et peagi tuleb suvi ja ilmad lähevad soojaks, päike hakkab paistma ja linnud laulma. No see hirmutas vaesesed hoopis ära, sest päikesega käib kaasas ka nahavähi oht, kortsud ja juuksevärvi pleekimine. Linnulaulu vastu pidid paar IT-meest allergilised olema ja nii nad sealt staadionilt kabuhirmus põgenesid. Mingisugused juhtmed ja pistikud jätsidki staadionile vedelema. Nõnda ruttu tahtsid linna tagasi saada. Simuna kool loodab siiski, et see eksperiment mingeid kahjulikke tagajärgi ei too ja lastele ikka edaspidi ka ülevalt poolt õuesõppe tunde läbi viia lubatakse.

Aga õnneks on nüüd aprillikuu läbi ja mais tegeleme sootuks tõsisemate asjadega.

Lasteaia juurdeehituse tööd läksid käima ning jaanipäevaks on loodetavasti ka lasteaia mänguväljak uuenenud. Kui ehitustööd samas tempos jätkuvad, ei ole Simunas enam lasteaia

Foto: Triinu Pohlak

järjekorda ja saame 1. septembrist kõik soovijad vastu võtta.

Minult on viimasel ajal päris tihti küsitud, et kust need inimesed ja lapsed sinna Simunasse tulevad. Käisin meie vastloodud seltsi Toredad Teod tänuüritusel ja sain sellele küsimusele vastuse. Enamus seltsi asutajaliikmetest on kohalikud inimesed, käinud ise alles mõni aeg tagasi Simuna koolis. Nad on vaadanud ilma, õppinud, töötanud kusagil kaugemal ja nüüd tulnud kodukanti tagasi, et siin luua oma kodu, saada lapsed ja elada täisväärtuslikku elu. Need on tublid ja töökad noored inimesed kelle juured on Simuna ümbruses. Ja see annab mulle koolijuhina

kindlustunnet, et maal on võimalik elada ja vajalik anda kvaliteetset haridust.

Ja selleks, et õpetajal ja koolitöötajal oleks jõudu anda endast õpilaste jaoks parim, on meil käsil teatavasti Brüsseli projekt. Kirjatüki klõbistamise ajal oleme jõudnud kodule jälle tublisti lähemale. Tulla on veel 884 kilomeetrit. Äpardusi pole juhtunud. Kõik on hea tervise juures ja rõõmsad. Kui ei jõua mai lõpuks koju, siis hiljemalt jaaniõhtuks oleme igatahes Simunas.

Päikeselist kevadet vallarahvale!

Simuna kooli direktor
Kaja Põldmaa

Väike-Maarja lasteaed on 65aastane

Järjepidevalt Väike-Maarjas tegevust alustanud lastesõime ja lasteaia avamise ajaks on märgitud 20.-27. aprill 1951. a. Nii otsustasime meiegi tähistada lasteaia 65aastast juubelit meeldejääva sünnipäevanädalaga.

2. rühm esinemas aktus-kontserdil. Foto: Sirje Orro

Alustuseks kaunistasime maja laste kevadnäituse töödega. 20. aprillil avasime sünnipäevanädala lipu heiskamisega laste lauldud lipulaulu ja sünnipäevalaulu saatel ning kõik lapsed said kingituseks mullitajad. Vahvaid sünnipäevamulle sai täis terve õu. 21. aprillil oli suur tordisõõmise päev. 22. aprillil toimus pidulik aktus-kontsert ja vastuvõtt kõikidele praegustele ja endistele lasteaia töötajatele ning külalistele.

Toreda meenutusega vanaaja lasteaia esinesid aktusel 1956. a–1993. a lastesõime juhataja ning kasvatajana töötanud Aita Guitor ja 1983. aastal õpetajana tööd alustanud Lili Guitor. Lili meenutas: „Lapsena viidi mind lastesõime juba kahe kuu vanuses, aeg oli selline, emad ei saanud lastega kodus olla. “Kirjeldati lasteaia igapäevast elu tol ajal. Näiteks kuulsime puude toomisest metsast ahjukütteks ja vee tassimisest kaevust – ikka tublide lasteaianiste endi poolt. Kuigi oli raskeid aegu, korraldati laste elu ikka nii, et neil

jääks ilus mälestus oma lapsepõlvest.

Külalistele esinesid toreka kavaga meie 2. rühma tüdrukud ja poisid. 25. aprillil lõbus sünnipäevapidu jätkus. Lasteiapere sai kingituseks etenduse kõigi lemmikutelt klounidelt. Piip ja Tuut panid terve maja naerust rõkkama.

26. aprill algas kohe hommikul tantsu ja tralliga. Meid külastasid Väike-Maarja gümnaasiumi 1.-2. ja 7.-8. klassi tantsijad, keda juhendab õp Egne Lii-

valaid. Ta õpetas meilegi ruttu selgeks „Värvatantsu“, mida kohe koos tantsisime.

27. aprillil oli lasteaed signinat-saginat täis õhtuni. Käes oli suur perepäev, ühtlasi sünnipäevanädala lõpetamine. Koos emade-isadega meisterdati, mängiti, küpsetati head-paremat, tehti võileibu kohviku jaoks ja käidi korras-tamas Maasikamäe, kus meie lastel meeldib lustida. Pärastlõunal avas ukseid kohvik, kus suuremate laste emad kehastusid osavateks teenindajateks. Kõikide rühmade lapsed esinesid kontsertidel oma vanematele ning õdedele-vendadele. Kontsert lõppes 20. sünnipäeva tähistanud lasteaia kapelli „Siri-li“ esinemisega.

Oleme rõõmsad, et meil oli sünnipäevanädalal nii palju külalisi, täname teid kõiki!

Olles ise lasteaiaelus ninapidi sees, võin kinnitada, et igapäevaselt töötavad lasteaia, ja on alati töötanud, suurepärase, suure südamega inimesed, kes oma tööd armastavad. See tähendab asjatundlikkust ja oskust toimetada nii, et kõik meie lapsed ja täiskasvanud tunnevad end meie majas õnnelikena.

Tiia Mänd

Väike-Maarja lasteaia direktor

Tallinnat avastamas

13. aprillil sõitsid Simuna kooli 1.-4. kl õpilased ekskursioonile Tallinnasse.

Kõigepealt läksime KUMU-sse. Seal me sõitsime väga suure liftiga kolmandale korrusele. Giid õpetas meid pilte vaatama, ise „pildi sisse minema“, mängisime ka rollimänge ja joonistasime.

Käisime ka lauluväljakut uudistamas, ronisime laulukaare treppidest üles – see oli vahva! Laulukaar oli suur

ja võimas.

Mere ääres jalutasime ja vaatasime laevu.

Edasi sõitsime Aegviidu seiklusparki. Seal me turnsime seiklusrajal, kiikusime, jooksime. Siis sõitsimegi koju.

Simuna kooli 2. klass

Aegviidu seikluspargis. Foto: Triinu Pohlak

Uudised noortekeskusest

Tõsine konkurss töö- ja puhkelaagrisse

20. aprillil lõppes sooviavalduste vastuvõtt töö- ja puhkelaagrisse. Konkurss oli tihe, ligi 3 noort kohale ja eriti suur tung oli esimesse vahetusse juunis. Alternatiivina saame pakkuda osalemist teises vahetuses augustis, kuid

kõigile soovijale malevakohti kahjuks ei jätku.

Sel aastal lisandus uusi töökohti muuseumis, hooldekodus ja Kaarli Talus. Muuseum ja Kaarli Talu osutusidki populaarseimateks kohtadeks, kus noored sooviksid tööd teha. Maleva tegevustest ja emotsioonidest rohkem

juba siis, kui malev toimunud.

Töö- ja puhkelaager saab teoks tänu toetajatele:

Väike-Maarja vald
Eesti Noorsootöö Keskus
AS Põlluvara
Kaarli Talu

Muudatused lahtiolekuaegades

Alates maikuust on noortekeskuse

lahtiolekuaegades muudatused, mis seotud kevade saabumise ja keskuses läbiviidavate remonditöödega. Lisaks Väike-Maarjale ootab remont ka Simuna noortekeskust, sealsed muudatused tulevad alates 23. maist.

Väike-Maarja noortekeskuse lahtiolekuaegad mais: esmaspäeviti 13-18, teisipäeviti suletud, kolmapäeval 18. mail 13-18 (25. l suletud), neljapäeviti 13-18, reedeti 13-18. Seoses remondi-

ga ei ole kahjuks ka sünnipäevade pidamine alates maist võimalik, pärast remonti aga saame jätkata suuremates ruumides.

Juunist alustame malevaga ja noortekeskus igapäevaselt avatud ei ole, juulis on noortekeskus suletud puhkuste ajaks, augustis aga taas avatud.

Marge Loo

noortekeskuse juhataja

Ilukirjavõistlus 14. märtsil

Neljandat aastat järjest korraldame Kiltsi koolis emakeelepäeva auks ilukirjavõistlust. Idee tekkis peamiselt soovist pöörata tähelepanu ilusale käekirjale ja kirjale üldiselt. Emakeelepäev, mida muidu üsna tagasihoidlikult tähistati, tundus võistluse jaoks olevat igati sobilik.

Aeg-ajalt on siit-sealt kuulda olnud tõdemusi, et tänapäeva internetiseerinud ühiskonnas jääb käsitsi kirjutamist aina vähemaks ja päris mitmeid meie hulgast, võimalik et enamikku täiskasvanuid, võtab pead kratsima küsimus, millal viimati üldse pastakaga kirjutada tuli. Isegi telefoninumbrid ja muu kiire info toksime sageli hoopis telefoni, mitte ei kirjuta paberitükikesele või pabermärgmikusse.

Ehkki koolilaps ei ole (veel) pastakahoidmisest pääsenud, on käekirjadega siiski üsna kurjad lood. Kiri kipub mööda vihikujooni ringi hüppama, sõrmed, mis kodus olles enamasti klahve klõbistavad, ei ole enam nii vilunud kirja-pulgahoidjad. Ilukirjavõistlus võimaldab vähemalt kord aastas kirjutamise välisele küljele eritählepanu pöörata. Tänapäeval, kui kirjatehnikatundegi enam algklassi tunniplaanis ei ole, on

käsitsi kirjutatud tööde koolile vaatamiseks välja riputamine arvestatav sündmus. Meele teeb rõõmsaks eri kirjaliikide kõrval isegi ilusa lihtsa loetava käekirja nägemine.

Ilukirjutamine on lastele ühtaegu nii raske kui põnev. Huvitaval kombel olid mitmed väiksema õpisooviga õpilased tunnis kirjatehnikat harjutades täie südamega asja juures. Ilusti kirjutamine võttis aga võhmale ja päris mitmed raputasid vahepeal kätt ja kurtsid väsimust.

Ilukirjavõistlusel osalemine ei ole ühelgi aastal olnud kohustuslik, ent rõõmustavalt on osavõtjaid alati olnud. Sel aastal osales kooli 66 õpilasest ilukirjavõistluses 32, nende hulgas ka mitu mitte-eesti emakeelega last.

Parimate väljaselgitamisel said osaleda kõik, libistades valimiskasti enim meeldinud teksti numbri koos oma nimega. Auhinnati kolm parimat vanemast, kolm parimat nooremast vanuseastmest ja emakeeleõpetaja valis mõlemast välja ka kaks eriauhinna saajat.

Mari-Vivian Ellam

Kiltsi kooli emakeele õpetaja

Loodusainete päev Kiltsi põhikoolis

Aprilli alguses toimus Kiltsi koolis loodusainete päev. Esimese kuni kolmanda klassi tegutses juhendades õpetaja Marje Kert. Ühiselt uuriti ujumist ja upumist ning seda, kuidas liigub vesi taimes.

Neljas kuni üheksas klass said sel aastal panna proovile oma meeled. Kuulmismeel pandi proovile Vaiko Epliku lauluga „Soorebased“. Õpilastele anti ülesanne kuulata laulusõnu ja need kirja panna. See ülesanne osutus parajaks pähkliks: paberile saadi ainult üksikud sõnad.

Maitsemismeeli kontrolliti leivatestiga, andes õpilastele proovida erinevaid leivasorte, et nende maitsevahet tajuda. Õpilastel lasti arvata ka, milline proovitatavatest leibadest oli koolisööklas pakutav. Enamasti tunti söögivahe-tunnist tuttav rukkiküpsetis ka ära.

Kompimismeele ergutamiseks paluti lastel kinnisilmi katsuda kohviube, riisi ja tatart, et need ära tunda. Nägemismeelt testiti mänguga, kus pandi lapsed ühekaupa istuma teine teisele poole tekki. Kui tekk alla lasti, pidi kumbki õpilastest püüdma esimesena enda vastas oleva õpilase nimi öelda. Kes jõudis enne, oli võitja. Ülesanne nõudis kiiret äratundmist ja selle järel reageeringut.

Lõpuks sai iga klass plastikust õl-

letopsidesse külvata maitseainete seemneid: suhkrulehte, basiilikut ja peterselli. Nüüd, kuu aega hiljem käivad lapsed jätkuvalt vaatamas, kui kiiresti

Loodusainete päeval Kiltsi koolis.

Foto: Merje Leemets

on nende maitsetaimed kasvanud, ja üks mõni leheke rändab juba ka suhu, et maitsemeeli ergutada.

Oli tore päev ja tekkis juba mitmeid mõtteid, mida järgmisel aastal teha. Suur tänu kõikidele õpetajatele, kes olid korraldamise juures nõu ja jõuga abiks.

Kati Hiir

Kiltsi kooli õpetaja

Loodusretk Käsmu

22. aprillil käisid Kiltsi kooli 7. ja 9. klassi õpilased loodusretkel Käsmus. Käesoleval aastal on mereaasta, mistõttu on retk mere äärde eriti sobilik. Mõni laps oli varem juba Käsmus käinud, ent oli ka neid, kes polnud varem õieti mere äärde saanudki.

Ilm oli meie vastu lahke ja päike paistis üsna soojalt. Õpilasi võtsid vastu kaks giidi, kelle roll matkal oli tajutav, ent olulisemat osa mängis loodus ise. Kui meid võõrustanud kalamees panges ujuvat hõbekokre näitas ja meiega sujuvalt merejuttu puhus, läks nii mõnigi õpilane kaldakividele omapäi kõndima ja iseseisvalt merega tutvuma. „Ma võikski siia jääda,“ tunnistas üks poistest, kes merega ühtesulavat taevapiiri vaatas. Ehkki meie giid korduvalt julgustas ka ujuma minema, keegi nii julge siiski ei olnud. Küll aga sai nii mõnigi laps oma varbad sel aastal esimest korda meremärjaks.

Naksitrallid tegutsevad

1. aprill on rahvusvaheline naljapäev ning 30. märtsil tähistas Kiltsi põhikool seda komöödiateatri päevaga. Selleaastane teema oli „Naksitrallid“. Lastekirjanik Eno Raua välja mõeldud ja kunstnik Edgar Valteri joonistatud mehikesi Muhvi, Sammalhabet, Kingpooli teavad ilmselt kõik ning on televisiooni või raamatu kaudu osa saanud ka nende seiklustest.

Kõik kooli üheksa klassi esitasid „Naksitrallidest“ oma versiooni. Oli nii klassikalisi, õpetlikke kui ka intertekstuaalseid tõlgendusi.

9. klass oli jäänud kindlaks neile populaarsust kogunud kivirähilikele stiilile, mis alates sügisest, kui „Rehepapp“ klassi lugemisvarasse tuli, nende iga näidendit mõjutanud on. Kõige suuremaid naerupahvakuid teenis kahtlemata just see etteaste.

Õpetliku loo sellest, et autojuhtimine ja mobiilikõne ei sobi kokku, esitasid 8. klassi õpilased. „Kui räägid,

Kui jutud said puhutud, saadeti lapsed metsa kaardi ja kompassiga orienteeruma. Minnes märkasid lapsed arutada, et mereäärne mets on palju kivisem kui sismaal.

Kui orienteerumast tagasi jõuti, jagas giid meile kätte veeloomi tutvustavaid materjale, millest selgus mitmeid huvitavaid fakte, nagu näiteks et kotka tiibade sirulatus on üle kahe meetri ja kotkad võivad toiduks süüa ka kurgi. Samuti saime teada, et kormoran on inimestele nii ühtaegu kahjulik kui ka kasulik lind. Matk oli igati tore ja kordaläinud,

Loodusretkel. Foto: Merje Leemets

ent kõige vahvam päeva juures tundus lõpuks olevat bussisõit ise. Nagu me lapsed ikka ja jälle ise ütlevad: „Õpetaja, sõidame veel kuhugi ja sõidame teinekord veel kaugemale.“

Mari-Vivian Ellam

Kiltsi kooli emakeele õpetaja

Naksitrallid. Foto: Merje Leemets

ära juhi!“ oli nende sõnum, sest selle tagajärjed võivad olla fataalsed isegi siis, kui rooli taga ja autos on nii muhedad sellid, nagu seda on naksitrallid.

Tänuõnad kõigile, kes antud ettevõtmist aitasid läbi viia, ning jääme

lootma, et järgmisel aastal kohtume taas sama toredate või veelgi toredamate tegelastega.

Liisu Tähe

Kiltsi kooli sotsiaallainete õpetaja

Dagestani õhtu

Pärast mõningast vaheaega koostöös Vao varjupaigataotlejate majutuskusega sai teoks Dagestani õhtu. Aprilli algul kooli saali kogunenud inimesed said osa väikese Kaspia mere ääres asuva Dagestani kultuurituntust. Dagestan tähendab tõlkes „mägede maa“ ning on suuruselt võrreldav Eestiga.

Kokkutulnud kuulsid esitusi nii vene, dagestani kui eesti keeles. Video abil sai ettekujutuse maa loodusest ning kultuurist. Huvitavad oli filmist nähtud pulmakombed. Esitluse lõppedes kutsus pereisa Ilias kõiki Dagestani tantsu õppima. Nii kiiresti ei suutnud jalgu liigutada ükski kohalviibiv mees-terahvas, õnneks naiste osaks oli enast veidi graatsiliselt liigutada ning ilus olla. Ühise tantsuringi lõpetas ikkagi kodumaine Kaera-Jaan.

Teadmiste prooviks võistkondade

moodustamisel oli strateegiliselt tähtis meeskonna õige komplekteerimine. Kui Dagestani võistkonda õpetaja Kati valiti, siis oli tegelikult tulemus juba otsustatud. Ülekaalukalt võitis Rapiiati meeskond. Teadmisi said nii Eesti kui Dagestani kohta kõik pealtvaatajad ja see oligi eesmärgiks.

Meeleoluka õhtu lõpetas rahvustoitide maitsemine. Pereema Sonja valmistatud dolma oli imeheja ning aprikoosikook kõikide lemmik. Aitäh pere-

Dagestani tantsu õppimas. Foto: Merje Leemets

kond Chopalaevitale ning Vao keskuse juhatajale Jana Selesnevale õdusa õhtu korraldamise eest. Kohtumiseni järgmisel rahvusõhtul!

Merje Leemets

Kiltsi kooli direktor

Kõnede ja luuletuste konkurss

Emadepäeva puhuks on Kiltsi koolis ikka kõnede ja luuletuste konkurssi korraldatud. Enne võistlemist saavad lapsed end proovile panna klassi ees ja nii jõuavad aktusele need, kes selle tööga välja teenivad, ning võimalus on kõigil.

Iga-aastane konkurss tundub ühest küljest luuletamist ja kõnekirjutamist lihtsustav, teisalt aga võib tekkida enese kordamise tunne. Õieti saigi kunagi

lisaks luuletusele hakatud ka kõnesid kirjutama just sel samal põhjusel, et emariimid „hakkasid otsa saama“.

Tundub, et väikestele on emast kirjutamine lihtsam, eriti vast tüdrukutele, mida tõendab ehk seegi, et konkursivõitjate hulgas olid puha plikad. Neljanda klassi neiu Speli Lõhmus võlus žürii ära luuleridadega „Ema on mul mõnus tots, mis sest, et näos tal

mõni korts“. Ühised Facebooki-laigid ja „Padjaklubi“-armastus tõid kuulajani übermoodsa tänapäeva emme, kes on lapsele ühtlasi sõbranna eest. Hoopis teise meeleoluga värsiridadega jäi meelde kolmanda klassi Marleen, kes kirjutas südamliku luuletuse oma vanemast. Mõlemad tüdrukud valiti esinema emadepäeva aktusele.

Vanem kooliaste, kes suudab oma loominguga sageli kirgi kütta, lõi sel aastal pahviks Maria Meidla üliavameelse kõnega. Mustaks värvitud juustega tüdruku needitud huuled tunnista-

sid: „Ma tean, ema, et olen sulle paras peavalu. Kui võid, anna mulle andeks!“ Noorussiirose ja mässumeelsuse vastuoluline kooslus on tihti sünnitanud raputavat loomingut. Lausa nii raputavat, et enne klassiruumist välja lubamist tõmbab õpetaja vabandaval ilmel mõned read maha, sõnades: „Võibolla seda on liiga palju. Ärme parem šokeeri neid,“ samas lootes, et lapse looming endale kord peatamatu kosena siiski tee rajab ja end kirjandusmaastikule välja murrab.

Merette Möldre, vanema kooliastme

parima luuletuse autor, lõpetas oma viimase salmi sügava tõega: „Ainus ja suurim hirm emale on lapse kaotamine.“

Tuleb tõdeda, et teemad ja riimid ei ole emast kirjutamiseks sugugi otsa saanud. Iga lapse suhe oma emaga on ainulaadne ning luule- ja kõnevõistlus toob mõned värvid sellest rikkalikust paletist ka valguse kätte.

Mari-Vivian Ellam

Kiltsi kooli emakeele õpetaja

Raamatukogu sünnipäev

Väike-Maarja raamatukogu tähistas 27. aprillil oma 110. sünnipäeva.

Samas meenutati Väike-Maarjas kaua aega töötanud kihelkonnakooli õpetajat ja luuletajat, kirjandusliku parnassi rajajat Jakob Tamme tema 155. sünniaastapäeva puhul. Sel sügisel möödub 90 aastat Jakob Tamme kõige kuulsama õpilase Anton Hansen Tammsaare teose „Tõde ja õigus“ I osa

Iga ürituse tarvis oli plaan ja aruanne. Lühikest aega ilmus tolleaegses rajoonilehes Väike-Maarja veerg, kus oli alati ka Erich Meerjalt luuletus või asjalik artikkel koduloolistel teemadel. Innuka koduloo-uurijana oli ta ise suurepärane jutustaja, giid ja kodulooliste materjalide koguja. Tema kodulookartoteek, mis koosnes 1700 kaardist, on praeguseks üle antud Väike-Maarja muuseumile.

Kõlab tervitus raamatukogu majanaabrit lasteaialt.

ilmumisest. Seetõttu palusime temast rääkima Tammsaare muuseumi direktori Maarja Vaino. Huvitav oli kuulata Tammsaare põhiteose avamist hoopis uuest aspektist. Juttu tuli ka Eesti riigi 100. sünnipäevaks ekraniseeritavast ühest Eesti kirjanduse tüvitekstist, „Tõde ja õigus“ I osast, mida on juba väga kaua oodatud. Peaosi mängivad näitlejad Priit Loog ja Priit Võigemast. Lavastab Tanel Toom.

Räägiti raamatukogu algusloost Väike-Maarjas, mis sai alguse Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi käsikogust 1906. a. Tänu neile! Raamatukogus on aegade jooksul töötanud paljud tublid raamatukoguhoidjad: Helmi Heinpalu, Made Kalda, Virve Reitalu, Aili Roos, Helgi Raidma, Linda Harmants, Veera Kivisaar, Salme Pajula, Erich Meerja, Laine Mulla, Ludmilla Korotkova, Lilian Kok, Jutta Maripuu, Imbi Lumiste, Marve Kalamägi, Sirje Lell, Reet Kõiv, Anu Laumets, Marit Pohlak, Riina Tali, Imbi Aidla, Tiit Grünthal, Riina Tüllil.

Kõige teenekam oli kindlasti Erich Meerja, kes töötas raamatukogus ligi 33 aastat. Ta oli juba tööle asudes hea sulega ja sõnaosav, nii et tema aruandeid ja kirjutisi ajakirjanduses on siiani huvitav lugeda. Tol ajal peeti arvukalt kirjandusringi koosolekuid, tehti kirjandusõhtuid ja kirjanduslikke kohtuid.

Irma Raatma raamatukogu ette istutatud tamme puu juures. Foto: 2 x Ilve Tobreluts

Raamatukogu endised ja praegused majanaabrid (muusikakool ja lasteaed) töid meile külakosti laulude, tantsude ja pillilugudega. Ja oligi aeg peole punkt panna raamatukogu juubeli auks tamme istutamisega praeguse maja ette, et ta sirguks sama vanaks kui praegune raamatukogugi.

Irma Raatma
raamatukogu direktor

Emadepäev Simuna rahvamajas

Üks väike rõõm las olla igas päevas, üks pilk või naer, üks õis või värvilaik. Üks lauluviis või killukene päikest taevas, üks sõna hea, mis muudab kauniks kõik.

5. mail rõõmustasid meid taas Simuna muusikakooli õpilased ja rahvama-

ja laululapsed vahva emadepäevale pühendatud kontsertiga. Pillimäng ja laul on Simuna rahvamaja igapäevased sõbrad. Aitäh teile mudilased, lauluansamblid, solistid ning instrumentalistid ning tublid õpetajad Angela Raik ja Eve Sarnet nende toredate hetkede eest!

Auli Kadastik

Foto: Mary Tammet

Jakob Tamm 155

07.05.1861-26.07.1907

Esimesi luulekatsetusi hakkas Jakob Tamm kirjutama juba Tartu II õpetajate seminaris õppides. Siin sai ta väga hästi selgeks vene keele, mis võimaldas tal süveneda vene klassikalisse kirjandusse. Tema lemmikautoriteks olid A. Puškin, M. Lermontov, I. Krölov. Samas tutvub ta ka Lääne-Euroopa, eriti saksa kirjandusega.

Tartus tutvus ta süvitsi ka eesti kirjandusega. Märkimisväärselt suurt osa etendas Jakob Tamme kujunemisel seminaris eesti keele õpetaja M. Veske.

1881. a astus Tamm Eesti Kirjameeste Seltsi liikmeks. Siin sõlmitud tutvused tolle aja avaliku elu tegelaste ja kirjanikega soodustasid ka tema huvi loomingulise tegevuse vastu.

1881. a lõpetas Tamm auhinnaga seminarikursuse.

Juba luuletee alguses avaldas Tamm ka eepilist luulet, üritades rahvapärismuslikke aineid värsisdesse valada, katsetas valmi žanris, kirjutas ballaade.

1883. a sai Jakob Tamm abiõpetaja koha Põltsamaa lähedal Adaveres nn Eduardi erakoolis, mida pidas ülal kohalik mõisnik. Vaba aega kasutas Tamm õppimiseks ja luuletamiseks. Samal aastal kirjutas ta suurema tsükli lastelaule. Tõlkis Schillerit ja Heinet, Lermontovi. Tõlked ilmusid ajakirjanduses. Samal ajal oli ta juba kokku pannud oma esimese luulekogu ja otsis Veske kaudu kirjastamise võimalusi.

1885. a siirdus Tamm Pilstvere kihelkonnakooli õpetajaks. Siin oli avaraid tegutsemisvõimalusi. Õppetöös saavutas ta häid tulemusi. Pilstvere periood oli viljakas tema luuleloominguks. Ilmusid kümmekond valmi, luuletused „Orjakivi“, „Odavad orjad“, tõlkis Puškini poeemid „Poltaava“ ja „Vaskrat-sanik“.

1880-ndatel aastatel hakkas Tamme nimi luuletajana juba teatavat tähelepanu äratama. 1890. a sai ta esimese auhinna lugulaulu „Urgas“ eest. Tunnustusi tuli mujaltki.

1890. a asus Tamm abiõpetaja kohale paari aasta eest tegevust alustanud Eesti Aleksandri-linnakoolis Põltsamaa lähedal. Õppetöö toimus vene keeles, Tamm õpetas ajalugu ja geograafiat, samuti eesti keelt. Tamm püüdis rohkem pakkuda kui seda nõudis ametlik programm. Õpilased kutsusid teda seal koguni vaimseks juhiks, kes püüdis tõsta nende rahvustunnet.

1892. a avaldas ta oma luulekogu „Ärganud hääled“ kaks osa.

1893. a sügisel avanes võimalus saada koht Väike-Maarja kihelkonnakooli juhatajana. See kool oli juba eelneva juhataja (P. Koit) poolt küllalt kõrge

järjel, Tamme ajal aga kasvas kuulsus veelgi, nii et Väike-Maarjasse kui ümbruskonna ainukesse kõrgemasse rahvakooli tuli õpilasi kaugemaltki. Tamm püüdis siingi anda õpilastele rohkem kui ainult programm lubas. Eriti kaaskiskuvad olid tema kirjandustunnid. Siin tutvustas ta vene autorite kõrval ka tolleaegset eesti kirjandust. Sageli luges ta luuletusi ja jutte klassis ette. Näiteks loetud vaimustusega Juhan Liivi „Varju“. Nendes tundides oli istunud ka Anton Hansen – pärsine Tammsaare, kes ütles end alles Väike-Maarjas, tänu Tammele, esmakordselt väärtusliku kirjandusega kokku puutunud olevat. Oma teadmiste ja nõudlikkusega, lihtsa käitumise ja alati piinlikult ausa ning õiglase suhtumisega võitis Tamm õpilaste austuse. Veel aastakümneid hiljem on meesõpilased tavatsenud eneseteadlikult kõnelda enestest kui „Tamme poistest“.

Erinevalt eelmistest töökohtadest leidis ta Väike-Maarjas ja selle ümbruses eest teisigi kirjamehi (P. Jakobson, Jakob Liiv jt), kellega tekkisid sõprusuhted ja ühine huvi luule vastu. Arutleti luulevormi üle, vaieldi ka maailma-vaate ja kirjanduslike tõekspidamiste üle. Erinevad vaated kutsusid esile tuliseid vaidlusi. Oma sõpruskonda nimetati kõlavalt luuleparnassiks. Inspiratsiooni loominguks pakkusid Tammele nüüd Väike-Maarja ained nagu muistenditega ümbritsetud Ebavere mäggi, mille kohta Tamm lõi mitmeid luuletusi ja ballaade. Agaralt võttis ta osa mitmesugustest kohalikest kultuurielu üritustest. Eriti hea oli tema nimikangelane Jakob Liivi näidendis „Ordu-meistrid“ ja A. Jürgensteini näidendis „Juta“ Sarviku osa, mõjudes hea näitlemisoskuse, imposantse kuju ja võimsa baritoniga. Väike-Maarjas sai J. Tamm kokku ka Juhan Liiviga, kui see venna pool viibis.

Tamme enda loomingus, nii lüürikas kui ka eepilises luules, esines romantiliste sugemete kõrval ka pidevat lähenemist realistliku meetodi rakendamisele. Ta on öelnud: „Tõsine kirjanik peab kirjatöös inimese, seltskonna e looduse nõnda üles kirjutama, nagu nad tõesti on, siis üksi on tema kirjatööl õpetlik väärtus.“

Väike-Maarjas veedetud aja esimesel poolel (1893-1899) on Tamme lüürikas peamiseks ainealaks loodus. Esile tõusevad luuletused „Enne äikesevihma“, „Talve öö“, „Tuisk“, „Jaanituli“, „Jaanioö“. Aga ka humoristlikud „Vanapoisi kiusatus“, luuletused lahkunud sõprade mälestuseks (Dr M. Veske, Peeter Jakobson). See periood on J. Tamme loominguelus väga viljakas. Ilmuvad

ballaadid, ühiskonda ja olustikku kirjeldavad luuletused.

Ballaad „Röövli heategu“ (1893) – Rummu Jürist, „Merehaldjas“ (1894), „Ettetäendus“, „Õnn“, „Kurja küüsis“. Palju kasutas ta sel perioodil rahvaluulevormi. Pisuhänna motiivi leiame luuletusest „Puugi kinnipanek“, rahavarga kinninõidumise „Varandusevahist“, viirastusmotiivi luuletusest „Sikk“. Palju on tal ka jutustavaid luuletusi – „Emaarmastus“, „Isa õpetus“ jt.

Jakob Tamm on loonud palju ilusaid luuletusi armastusest, kui oli armunud oma endisesse õpilasesse Johanna Soopi, kes oli temast 18 aastat noorem. Neiu vastas kogu oma austuse juures endise õpetaja vastu abieluettepanekule siiski eitavalt. Õnnetu armastus jättis sügavad jäljed.

1905. a revolutsioonist ei looda Tamm midagi head. Tema arvates tõi see rahvale vaid õnnetust. Kui Väike-Maarjasse saabusid karistussalgad, astus Tamm kindlalt välja rahva kaitseks, niivõrd, kui see antud olukorras võimalik oli. Jakob Tamm oli Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi asutajaliige.

Oma viimastel eluaastatel 1906-1907 ta ei kirjuta midagi. Tervis halvenes, tunda andsid südame- ja neeruhaigus. 1906. a teeb ta matka Soome, käis Otavas, Imatra kosel, Viiburis. Tervis halvenes järjest. 1906. a on ta Rakvere linna valimiskongressi valijamees, võtab osa riigiduumi valimistest. Talle pakutakse uut kohta Tallinna ja Tartusse, kuid ta lükkab need tagasi. 1907. a võtab haigus otsustava pöörde halvemuse poole. Arstid ja sõbrad soovivad tal Tartu haiglasse minna, kuid see mõte ei saa enam teoks. 26. (13) juulil saabub surm.

Luuletaja on maetud Väike-Maarja kalmistule. 1911. a püstitati tema hauale mälestusmärk – kujur J. Koorti poolt valmistatud pronksbüst.

Jakob Tamm kuulus 19. sajandi lõpu silmapaistvamate eesti luuletajate hulka. Ta kirjutas suure hulga lüürilisi luuletusi, lugulaule-ballaade, valme. Viimased muutusid koolilugemiku raudvaraks.

Ta oli silmapaistev vene ja saksa luuleklassika tõlkija.

Oma eluajal ilmus temalt ainult kaks kõhnukest luulekogu, suurem osa ilmus ajakirjanduses. Alles postuum-selt ilmus 1959. a koguteos „Kogutud luuletused“.

Irma Raatma

Väike-Maarja valla raamatukogu direktor

Andrus Kivirähk Väike-Maarja gümnaasiumis

Maikuu avas Väike-Maarja gümnaasiumis humoorikalt ja elavalt kirjanik Andrus Kivirähk, kes ilmselt pikemat tutvustamist ei vaja. Nagu ta ise kohutisel ütles - kirjanik on tiitel, mitte amet – ehk kirjanik on inimene, kelle nime kuules inimesed teavad, et ta seda on, mitte see, kes end ise kirjanikuks nimetab.

Väike-Maarjas külastas kirjanikuhärra nii algklasside maja kui gümnaasiumi peamaja, kohtus õpilaste-õpetajatega, noorematele kuulajatele luges oma raamatuid ette ning pisut vanematega arutles oma romaanide üle, vastas küsimustele ja jagas ka soovijatele raamatutesse autogramme.

Eesti kirjandus on Kivirähu sõnul oluline eestlastele, nagu oma ema on oluline igale inimesele endale ja tema propageerimisel teistele inimestele poleks ilmselt mõtet. Kultuskirjanikuks saamine ei kuulunud tema plaani,

kuid väikeses Eestis olevatki mõned asjad väga lihtsad. Ta ei pruugi uskuda, et võimalik on valmistada Eesti muinasjuttudest ja „Rehepapist“ tuttavaid kratte, aga ta usub oma lugude sõnumisse. Romaani „Mees, kes teadis ussisonu“ võib tema sõnul pida ka Eesti oma „Sõrmuste isandaks“ ja hoiatusromaaniks eestlaste elujõust ning headest inimestest kõnelevat romaani „Maailma otsas“ täiskasvanute Lotteks. Ning järgmist romaani pole ta veel mõtlemagi hakanud, sest vanad kõlbavat veel lugeda küll ja küll. Jääb üle olla tänulik gümnaasiumi

Kirjanik Andrus Kivirähk soovijaile autogramme jagamas.

Foto: Ele-Riin Vend

peamaja ja algklasside maja raamatukogudele, et sellised toredad kohtumised aset leiavad!

Heili Nõgene

gümnaasiumi avalike suhete spetsialist

PÄRANDILUGU: Lurichi jooks – 40

Kas tead, kes tuli mõttele korraldada Lurichi jooks ja kes võitis esimese võistluse?

Aasta oli siis 1976 kui Väike-Maarja keskkooli kehalise kasvatuse õpetaja Aino Leppik Georg Lurichi 100. sünniaastapäeva eel mõtte avaldas, et kuulsa atleedi sünniaastapäeva tähistamiseks tuleks luua mõni traditsiooniline võistlus. Jooksutrass oli siis 6 km pikk, mille suurmees ise jooksis koolipõlves suveaheaegadel enne iga tösteharjutust Kaarmal Pääru Kippari sepipajas. 40 aastat tagasi ilmus starti 32 kuueliikmelist võistkonda, kellest võistluse parima aja saavutas EPT Tamsalu osakonna meeskond. Kokkuvõtte esimesest Georg Lurichil pühendatud jooksuvõistlusest on tehtud Eduard Leppiku samanimelises päevikus.

„21. aprillil 1976 kell 16 algas võistkondade kogunemine stardipaiga vastas olevasse kultuurimajja Pikk 2. Tagasihoidlikule eeltööle vaatamata ilmus starti 32 võistkonda. See tegi võimatuks vahetuste väljaviimise bussidega, sest nimetatud sõidukeid oli ainult kaks ja needki kõige väiksemat marki. Otsustati minna vahetusladele jalgsi ning bussid jätta Kaarma ja Kaarma-Tagaküla vahetuse käsutusse. Nõnda hakkaski mööda asfalti Kiltsi poole minema võistlejate ja pealtvaatajate ülevalt pikk rivi.

Esimese Lurichi jooksu embleemi valmistas Liili Heinla.

Alevikust siirdus võistluspaikadesse vanu ja noori, isegi niisuguseid eidekesi, kellest kuidagi ei osanud eeldada huvi spordi vastu. Kui ma rajameistrina kõige kaugemaid vahetusi kohale viisin, andis päris sõita, enne kui teed palistavatest inimestest mööda sai. Kaarmalt pidi jalgsi tagasi kiirustama, sest bussijuht tahtis sinna vahetust vaatama jääda, aga mina pidin startima esimeses vahetuses: keskkoolil oli ju nii vähe mehi, et muidu poleks 6-liikmelist võistkonda kokku saadud. Jõudsin kell 18.20 Lurichi kivi juurde ja viis minutit hiljem anti start.

Äsja sulanud pehmest maast hoolimata oli jooks tempokas, sest kui ma pärast teatepulgale üleandmist koju olin kiirustanud ja ümber riietunud, leidsin finišist juba enamiku vahetusi õnnelikult lõpetanud. Peagi saabusid viimasedki ja me läksime koos kultuurimajja.

Kuni kohtunikekogu töötas, pidasime G. Lurichi memoriaalkivi juures ära mälestushetke. Väike-Maarja raamatukogu juhataja ja Raamatusõprade Ühingu kohaliku allorganisatsiooni sekretär Erich Meerja ütles avamiseks paar sõna suure väikemaarjalase juu-

belist ja seejärel süütas võistlustel absoluutselt parima aja saavutanud EPT Tamsalu osakonna meeskond kivi külje all tuseda mälestusküünla. Kui see oli ilusasti põlema hakanud, luges Raamatusõprade Ühingu Väike-Maarja allorganisatsiooni esinaine Juta Maripuu rahvapärimusi Georg Lurichist ja asetaskivi juurde ühingu nimel väikesekimbu lilli. Tutvustanud veel mõningaid kirjanduslikke seiku maailma kuulsuse saavutanud sportlase elust, kuulutas ta mälestushetke lõppenuks ja kõik suundusid kultuurimajja. Kivi juures põlevaid tõrvikuid ja küünalt jäi valvama poistekomando.

Kultuurimajas toimus võitjate autasustamine. Täiskasvanute osas jagunesid kohad järgmiselt: meestest oli kiireim EPT Tamsalu osakond EPT Kadrina osakonna ja Rakvere haridustöötajate koondvõistkonna ees; naiste arvestuses võitis EPT Kadrina osakond, jättes teiseks Väike-Maarja Keskkooli ja kolmandaks Väike-Maarja Kutsekooli nr 27; keskkooli neidude arvestuses oli esimese Kadrina Keskkool, teiseks jäi Tamsalu Keskkool, kolmandaks Rakvere I Keskkool; 8-klassiliste koolide osas oli tüdrukute arvestuses parim Rakvere I Keskkool, järgnesid Väike-Maarja Keskkooli koondis ja Väike-Maarja Keskkooli VIII-b klass; poiste arvestuses võitis Väike-Maarja Keskkooli koondis, teiseks tuli Rakvere I Keskkool, kolmandaks Väike-Maarja Keskkooli VIII-b klass.“

Väike-Maarja kolhoosi rändkarikad ja vimplid iga alarühma võitjale andis üle kolhoosi allorganisatsiooni sekretär Endel Räitsak. Võistlusele järgnes G. Lurichile pühendatud kirjandusõhtu, kus Väike-Maarjast pärit maailma kuulsa raskejõustiklase eluteest kõneles Eduard Leppik. Rahvapärimusi G. Lurichist esitasid Juta Maripuu ja Inge Lehtlaan. Raamatukogu oli korraldanud päevakohase kirjanduse väljapaneku.

Materjali vahendas
Marju Metsman

Georg Lurich kevadjooks tähistas 40. juubelit

22. aprillil tähistas Väike-Maarja le-gendaarse matimehe, suure spordilii-kumise ärataja Georg Lurichi 140. sünniaastapäeva konverentsiga „Lurichi fenomen“.

40. Lurichi kevadjooksu stardipauk on kohe kõlamas.

Mõned päevad varem, 18. aprillil, austas spordirahvas vägilase mälestust Georg Lurichi kevadjooksuga. Esimest korda peeti jooksu 1976. aastal. Osavõtjate arvult oli jooks viimaste aastate osavõtjaterohkeim, kokku osales 30 kaheksaliikmelist võistkonda ja lisaks veel 13 entusiastlikku kõndijat, kes läbisid distantsi individuaalselt. Seekord oli eraldi osavõtjateklass lapsevanemate võistkondadele. Oma klassi aukaitsma oli tulnud kuus lapsevanemate võistkonda, üldse kokku olid täiskasvanud esindatud 12 võistkonnaga – konkurents missugune.

Jooksuüritus algas Väikesel Lurichi jooksuga. Sissejuhatuse tegid muuseumi juhataja Marju Metsman ning gümnaasiumi ajalooõpetaja Edgar

ber muuseumi, tiikide ja ümber õppekeskuse ning spordihoone, finišeerudes taas gümnaasiumi ees, kopeerides suurt jooksu – võistkonnas ikka 4 poissi ja 4 tüdrukut. Jooksus osalesid lasteaia

me ennast lõpuks ise lahti harutada. Nii ka seekord. Jooksjad leidsid üles oma vahetused, lillekimp jõudis koos võistkondade esimeste jooksjatega kivi juurde küünlaid süütama ning oligi aeg stardipaikadesse suunduda. Kõndijad olid ennast juba üles rivistanud, kaasas ka kepid, kel suuremad, kel väiksemad, mõnel Lurichi kombel ikka korralikud kaikad. Esimene stardipauk ja seltskond lahkus keppide klõbinal aleviku teid mõõtma. Järgmist, põhijooksu stardipauku ootas 23 võistlejat. Aga nagu ikka, on stardipauk kellelegi alati ootamatu, seekord siis ees sõitma hakkavale politseiautole. Õnneks kohanes aga viimane kiiresti oludega ning endast parimat andes säilitas liidrikoha lõpuni.

Kümme minutit pärast stardipauku finišeerus päästekooli võistkond (Ülle Jõesaar, Mirjam Vint, Rene Merilo, Liis Sindeva, Andri Kirs, Rain Jäks, Hannes Sassi, Martin Melnik), kellele napilt pidi alla jääma „Väike-Maarja 8“ (Rivo Täheste, Ivar Vaab, Ats Kruusamägi, Marek Suits, Kristiine Adamson, Nelli Lusemägi, Kadi Jääger, Anu Reimann). Kaksikümend sekundit hiljem näitas stopper lõpuaega esimesele õpilaste võistkonnale, kelleks oli Väike-Maarja gümnaasiumi 10. klass (Mona Seppern, Brigitta Luik, Liisa Siirak, Henri Matikainen, Cristijanne Manninen, Kristjan Baiduža, Kerdo Kivivare, Ander Talu). Riburadamisi saabusid ka ülejäänud 20 võistkonda ning kepikõndijad.

Esimesed muljed vahetatud, hingamine taas tavapärasesse rütmi saadud, siirduti spordihoonesse, kus auhinna-laud juba ootas. Seniks kui kirjutajad krampi minevate sõrmedega kibekiiresti diplomitele nimesid kirjutasid, pakusid silmailu Anneli Kalamäe tantsutüdrukud ning maadlustreener Lembit Kalteri väikesed maadlejad, kes oma osavust demonstreerisid ning teema-

kohase Lurichi sillaga esinemisele kena punkt panid. Sillaks oli siis sedakorda valitud Jonete Visnapuu. Veelkord tõestussele kohta, et on ikka sitke tüdruk küll, ega need kõrged kohad võistlustelt muidu tulnud ei ole.

Iga vanuseklassi võitjat võistkonda autasutati diplomite, medalite ning tordiga, teine ja kolmas koht pälvis magusad medalid ning diplomi. Kõigile osalejatele jäi jooksu meenutamavõtmehoidja, mille suure rammumehe pilt. Kepikõndijate vahel loosi läinud AQVA pääsme kahele võitis Tiia Saage.

Suur tänu Ants Rikbergile ja päästekooli poistele, kes jooksuraja turvalisena aitasid hoida ning aitäh Annelile ja Lembitule ning nende hoolealustele vahvate etteastete eest!

me ennast lõpuks ise lahti harutada. Nii ka seekord. Jooksjad leidsid üles oma vahetused, lillekimp jõudis koos võistkondade esimeste jooksjatega kivi juurde küünlaid süütama ning oligi aeg stardipaikadesse suunduda.

Kõndijad olid ennast juba üles rivistanud, kaasas ka kepid, kel suuremad, kel väiksemad, mõnel Lurichi kombel ikka korralikud kaikad. Esimene stardipauk ja seltskond lahkus keppide klõbinal aleviku teid mõõtma. Järgmist, põhijooksu stardipauku ootas 23 võistlejat. Aga nagu ikka, on stardipauk kellelegi alati ootamatu, seekord siis ees sõitma hakkavale politseiautole. Õnneks kohanes aga viimane kiiresti oludega ning endast parimat andes säilitas liidrikoha lõpuni.

Kümme minutit pärast stardipauku finišeerus päästekooli võistkond (Ülle Jõesaar, Mirjam Vint, Rene Merilo, Liis Sindeva, Andri Kirs, Rain Jäks, Hannes Sassi, Martin Melnik), kellele napilt pidi alla jääma „Väike-Maarja 8“ (Rivo Täheste, Ivar Vaab, Ats Kruusamägi, Marek Suits, Kristiine Adamson, Nelli Lusemägi, Kadi Jääger, Anu Reimann). Kaksikümend sekundit hiljem näitas stopper lõpuaega esimesele õpilaste võistkonnale, kelleks oli Väike-Maarja gümnaasiumi 10. klass (Mona Seppern, Brigitta Luik, Liisa Siirak, Henri Matikainen, Cristijanne Manninen, Kristjan Baiduža, Kerdo Kivivare, Ander Talu). Riburadamisi saabusid ka ülejäänud 20 võistkonda ning kepikõndijad.

Esimesed muljed vahetatud, hingamine taas tavapärasesse rütmi saadud, siirduti spordihoonesse, kus auhinna-laud juba ootas. Seniks kui kirjutajad krampi minevate sõrmedega kibekiiresti diplomitele nimesid kirjutasid, pakusid silmailu Anneli Kalamäe tantsutüdrukud ning maadlustreener Lembit Kalteri väikesed maadlejad, kes oma osavust demonstreerisid ning teema-

kohase Lurichi sillaga esinemisele kena punkt panid. Sillaks oli siis sedakorda valitud Jonete Visnapuu. Veelkord tõestussele kohta, et on ikka sitke tüdruk küll, ega need kõrged kohad võistlustelt muidu tulnud ei ole.

Iga vanuseklassi võitjat võistkonda autasutati diplomite, medalite ning tordiga, teine ja kolmas koht pälvis magusad medalid ning diplomi. Kõigile osalejatele jäi jooksu meenutamavõtmehoidja, mille suure rammumehe pilt. Kepikõndijate vahel loosi läinud AQVA pääsme kahele võitis Tiia Saage.

Suur tänu Ants Rikbergile ja päästekooli poistele, kes jooksuraja turvalisena aitasid hoida ning aitäh Annelile ja Lembitule ning nende hoolealustele vahvate etteastete eest!

Jane Kool
Spordikeskuse juhataja

Väike-Maarja poiss Mikk Kivivare tuli minikorpallis Eesti meistriks

Väike-Maarja poiss Mikk Kivivare tuli Rakvere spordikooli I võistkonna koosseisus minikorpalli Eesti meistriks.

Poistest osutus finaalturniiril võitmatuks BC Tarvas/Rakvere SK I, kes oli finaalis parem Audentese SK-st 47:39.

Poiste mini finaali jõudis ootuspäraselt põhiturniiri parimaid – BC Tarvas/Rakvere SK I ning ehk pisut üllatuslikult Audentese SK.

Teel finaali alistas Tarvas/Rakvere veerandfinaalis BC Kalev STAR/TSK 66:32 ja poolfinaalis skooriga 52:44 Tiit Soku KK. AUD SK alistas esmalt favoriidide hulka loetud TTÜ KK/SK RIM-i 56:47 ning seejärel kõva teise poolajaga poolfinaalis Salva/Rock II 66:45.

Vaido Rego
korpallitreener

KUTSE LOODUSMATKALE

Hea Väike-Maarja valla elanik!

Tule tähistama valla 25. aastapäeva põneva loodusmatkaga 23. juulil 2016.

Start jalgratturitele kell 11.00 Kiltsi rahvamaja juurest.

Kava:

1. Matk marsruudil Kiltsi – Liivaküla (legendid) – Äntu Sinijärv ja jalgsi Äntu loodusrajad koos giidiga.

2. Mälumäng ja auhinnad.

3. Kehakinnitus supiga. Supi tellimiseks vajalik eelregistreerimine osalustasuga 1 euro MTÜ Meie Kiltsi arvelduskontole nr EE832200221047390235 20. juuliks.

4. Mitut sorti meelelahutust.

Info: **Siret Stoltzen**, tel 5666 1951
Tule kindlasti! Võta sõbrad ka kaasa!
Kohtumiseni!
MTÜ Meie Kiltsi

Telli Eesti lipud, mastivimplid ja lipumastid

e-poest:
www.lipuvabrik.ee

Väike-Maarja lasteaia töökuulutused

Väike-Maarja lasteaed võtab konkursi korras tööle:
1,0 ametikohaga asendusõpetaja, tööle asumise aeg 1. august 2016. a;
0,5 ametikohaga eripedagoogi ja 0,25 ametikohaga logopeedi, tööle asumise aeg 1. september 2016. a.

Avaldusi koos CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiatega ootame **27. maiks 2016. a:**
e-post: lasteaed@v-maarja.ee
aadress: Väike-Maarja lasteaed, Lõuna 10, Väike-Maarja 46202
Info: Tiia Mänd, tel 520 0387

Müüa
lõhutud kase ja lepa küttepuid
mööduga 40-60 cm.
Huvi korral helistada
tel: **5381 2309**

Õpetamine on õppimine

Ühel sügisõhtul sai gümnaasiumi keemiaklassis kokku väike seltskond naisi, kes otsustas tulla uudistama, mida kujutab endast algav täiskasvanute kunstiring. Esimesed katsetused olid väga arglikud. Jõuludeni kahtles enamik meist, aga mida aeg edasi, seda kindlamaks muutusid pliiatsi- ja pintsli tõmbed. Õpetaja Maie Lepik julgustas meid kogu aeg sõnadega: „Igaüht, kellel on tahtmist ja aega, saab maalima õpetada!“

Jõuludeks panime seltsimajja üles Väike-Maarja kunstiringide (laste kunstiring ja täiskasvanute kunstiring) esimese näituse. Sellega valmis saamiseks kulus peaaegu kogu päev. Keegi ei osanud millestki alustada ega millegagi kasulik olla. Küll me olime uhked kui pildid-maalid lõpuks seintelt vastu vaatasid!

Nüüd on lõppemas Maie Lepiku kunstiringide viies tööaasta. Kohe nagu väike juubel! Meist on saanud väike sõbralik kollektiiv. Seltsis tähistame sünnipäevi ja jõulupidusid, külastame kunstinäitusi, arutleme kunsti puudutavatel teemadel. Töötamise käigus analüüsime kõik koos oma töid – mida veel teha? Kas „elutäpid“ on ikka paigas: valguslaigud, hele-tumedus (hästi tumedad laigukesed omal kohal teevad

tööd erksaks ja värskeks). Ületöötamine pole lubatud, sest see võib kunsti töö täiesti ära rikkuda. Tuleb osata õigel ajal lõpetada.

Tööd alustades on kõige raskem paika panna oma mõtted. Siin on meile suureks abiks ja nõuandjaks õpetaja. Nende aastate jooksul oleme õppinud järgmisi tehnikaid ja nende kasutamist: kompositsioon, harilik pliiats, värvipliiats, süsi, sangviin, tušš, pastell, akvarell, õli. Me kõik oleme uhked oma saavutuste üle. Kõik teisipäevased tunnid on töökad ja sisutihedad. Ette tulevad raskused oleme ühiselt ning väärikalt ületanud.

Kunstiringide töid on viie aasta jooksul eksponeeritud seltsimajas, vallamajas, raamatukogus. Igal kunstiringi õpilasel on kujunenud oma stiil ja valminud nii palju maale-joonistusi, et saab koostada isikunäituse. Praegu on vallamajas üleval Urve Salumäe ja Tiit Ahi tööde näitus, Inge Lehtlaane töid saab vaadata Väike-Maarja raamatukogus, Maret Haiba on oma töid eksponeerinud Simunas, Rakkes ja Laekveres.

Kõigil on suur tahtmine õppimist jätkata. Soovime õpetaja Maie Lepikule ka tulevikus tugevat tervist ja kindlat sõna meie juhendamisel!

Kunstiringi kõikide õpilaste nimel kirja pannud
Inge Lehtlaan

Õpetaja Maie Lepiku käe all harjutavad kunstiringides:

õpilased Marianne Kortin, Marili Kiisk, Külli Tark, Mia Sandra Taur, Johanna-Jeta Rauhala, Hugo Hurt, Laura Eenpuu, Henri Eenpuu, Darja Borisova; **täiskasvanud** Urve Salumäe, Terje Ruuben, Sirje Voolpriit, Vella Lilleberg, Eve Tiigimäe, Maret Haiba, Inge Lehtlaan, Tiit Ahi, Laine Kadak, Mairi Beilmann (lapsepuhkusel, aga naaseb ringi kindlasti).

Õpetaja Maie Lepiku kunstiringis osalejad. Foto: 2 x Erakogu

Kunstinäitused kutsuvad taas vaatajaid

Kunstiõpetaja Maie Lepiku kunstiringi õpilased **Tiit Ahi** ja **Urve Salumäe** eksponeerivad oma maale Väike-Maarja vallamaja teisel korrusel.

Kõik on oodatud vallamaja lahtioleku aegadel näitust külastama ja kauneid maale nautima!

Inge Lehtlaan aga eksponeerib oma huvitavaid ja kauneid töid Väike-Maarja raamatukogus.

Külastage!

Vao, Kiltsi ja Liivaküla peavad ühist jaaniõhtut

22. juunil toimub Liivaküla külaseltsi jaanituleplatsil Vao, Kiltsi ja Liivaküla ühine jaaniõhtu. Algu kell 20.00. Lõke süüdatakse kell 23.00.

Kavas traditsioonilised rahvalikud jaaniõhtu võistlused-mängud.

Teretulnud on kõik Vao, Kiltsi ja Liivaküla elanikud ning huvilised kauge-
maltki.

Väike-Maarja valla
JAANITULI
23. juunil kell 18.00
Ebavere laululaval

18.00 - 22.00
JAANILAAT
**Jõukatsumised-mängud-
võistlused**
suurtele ja väikestele.

21.00 tantsuks ansambel.
Jaanioterii!

Sissepääs tasuta.

Info ja laadale registreerimine:
Telefonid: 326 1837, 5302 4437
e-mail: seltsimaja@v-maarja.ee

Simuna naisteklubi tegemised ...

10. aprilli oli naisteklubi keskpäevakohvikus külas Aivar Vimberg, kes jagas meiega reisimuljeid 96-tunnisest Marroco reisist. Tõisel visiidil Marrakechi linnas viibides oli tal aega ka kohaliku looduse ja väga eripalgelise linnaeluga tutvuda. Saime teada palju põnevaid ja üllatavat. Vaatasime slaide ja kaasa toodud meeneid.

24. aprillil valmistasime Simuna rahvamajas kevadisi lukuprosse. Meisterdamishuvilisi oli lapsi ja täiskasvanuid. Igaüks valmistas endale kauni ehte. Käsitöö on aeganõudev tegevus. Aga paaritunnine meisterdamine kevadisel õhtupoolikul pani kõigil osalejatel silmad särama. Ka juhendaja Mary Tammetil.

6. mail tähistasime emadepäeva naisteklubi kohvikus. Külla oli kutsutud Eesti ja kogu Baltikumi ainulaadse külmkuivatustehase töökas kollektiiv. Täna seks juba neli aastat töötavast tehasest meie, kohalikud, siiani väga palju ei teadnud. Juhataja Mermi Kangur valgustas marjatehase tegemisi väga põhjalikult. Saime teada, et külmkuiva-

vatada saab peaaegu kõike. Ka jäätist, savi ja väiksemaid loomi topiste tegemise tarvis. Et nn sublimatsioonkuivatamine on NASA teadlaste tehnoloogia, kus kuivatusprotsessi käigus eraldub ainult alkohol ja praegu Tartu teadlased uurivad, kuidas seda kasutada. Saime teada, et kuivatatava kaal väheneb 70-90% ja tooted säilivad kuni 25 aastat, põhjusel, et bakterid lihtsalt ei paljune nii kuivas keskkonnas. Enamus tooteid valmib kodumaisest toorainest. Tükeldatud õun kuivatamiseks tuleb Poolast lihtsal põhjusel – Eestis pole tootjat, kes kohaliku õuna kokku koguks ja töötleks. Aga maitsemiseks kaasa toodud marjateed ja õuna, marja suupisted meeldisid kõigile väga.

Teine külaline meie naistepäevakohvikus oli Piret Lagrekül. Tema rääkis meile kunstnikuks kujunemise teest. Sellest, mida armastab maalida ja miks see tegevus ka rasketel aegadel rõõmu valmistab. Piret õpib Rakvere Loovuskeskuses maalimist õpetaja Jule Käen-Tormi juhendamisel. Simuna näitus on tema esimene personaalnäitus. Varase-

Mermi Kangur naisteklubis.

Foto: Mary Tammet

maid töid on ühisnäitustel eksponeeritud. Aitäh Piret, et töid oma maalidega meile värvirõõmu ja südameesoojust.

Täna kõiki, kes naisteklubi tegemistes kaasa löid, nõu ja jõuga abiks olid. Aitäh Aulile ja Liiale rahvamajast. Tänu Simuna koolile.

Kohvikutehooaega alustame sügisel. Kaunist suve ja ikka päikest!

Mary Tammet

Simuna naisteklubi

MTÜ Liivaküla Küla Seltsi MATCH SHOW

Tere tulemast 22. mail algusega kell 12.00 Liivaküla Küla Seltsi poolt korraldatavale koerte MATCH SHOW'le.

Oodatud on tõukoerad ja tõuta koerad. Üritus toimub välitingimustes (muruplatsil).

MATCH SHOW toimumise koht: Liivaküla küla, Väike-Maarja vald

Võimalus registreerida kohapeal kella 10.30-11.30. Nõutav vaktsineerimist tõendav dokument (küsi oma vet.arstilt!)

Osaleja numbrid väljastatakse infolauast.

Kohtunikud: Helis Manninen (kennel Finfair) ja Sirje Veiman (kennel Runagate).

Registreerimistasud kõikidele võistlustele ja lisavõistlustele: kohapeal 8 eurot.

Võistlusklassid:

- 1) beebid - kuni 4 kuud
- 2) kutsikad - kuni 9 kuud
- 3) allapõlve tõukoerad
- 4) ülepõlve tõukoerad
- 5) veteranid (alates 8. eluaastast)
- 6) allapõlve tõuta koerad
- 7) ülepõlve tõuta koerad

Lisavõistlused:

- paaride võistlus (2 erisoolist koera)
- laps ja koer (laps kuni 10.a)
- juuniorhändler (alates 10.-17.a)
- seeniorhändler (koer loosiga)

Võistlused:

- beebid
- kutsikad
- veteranid
- allapõlve tõukoerad ja tõuta koerad
- ülepõlve tõukoerad ja tõuta koerad
- händlerite võistlused

Eriauhinnad:

- 1) publiku lemmik;
- 2) kohtunike lemmikud;
- 3) kõige mehisem paar (inimene ja koer);
- 4) kõige elegantsem paar (inimene ja koer);
- 5) kauneim koer (Liivaküla Külaseltsi lemmik);
- 6) säravaim a la krants

Pea siis meeles, et iga osaleja saab märgatud.

Makse palume teha MTÜ Liivaküla Küla Seltsi kontole SEB pangas: EE611010220045392019

Maksekorralduse koopia lisa registreerimise dokumendile, kus on märgitud koera võistlusklass, koera nimi, tõug (või tõuta) ja omaniku nimi ning saada see e-maili aadressile reelika.sarapuu@mail.ee

Küsimuste korral lisainfo tel 5563 7330 Reelika.

Kohtumiseni Liivakülas!

Tervitus!

Kuulutan teile kaks lugu pidudel või muudel rahvakogunemistel käimistest. Kes käib, võtab osa ühest või teisest üritusest, saab rikkamaks. Alles jäävad emotsioonid ja mälestused. Üks pidu silub ka suhteid ja seda teeb just selline pidu, kus saad ka ise kaasa lüüa, kas või ainult pealtvaatajana. Iga peo korraldaja tunneb suurt rõõmu kui külastajaid on rohkem. Siit lähen ühe tunnustamise juurde. Alati öeldakse peo juhi poolt tänu: „Aitäh, et tulite...“

Põikan ühes raamatus öeldu juurde. See on „Sonettide sarmikas daam“. Selles kirjutatakse näitlejannast, kes on Silvia Laidla (1927-2012). Tema ise on öelnud nii: „Nagu kõiges, peab ka teatris olema üks inimene, kes sind tõstab, sinuga arvestab ... Sul peab olema inimene, kes projektorivihu peal hoiab ... Üks ainumaski õiges kohas üle huulte libisenud kannustav lause võib anda inimesele tiivad, mis kannavad teda läbi elu...“

Tunnustust vääriv lugu meie seltsimajas. Väike-Maarja seltsimajas on pidu, 103. aastapäevapidu. Siis minu ettepanekul võeti vastu otsus anda välja tunnuskiri väga paljudest üritustest osavõtjale. Anda talle tiitel „Seltsimaja sõber“. Koos olid Kalev Pärtelpoeg,

Vivian Lepa, peojuht Edgar Tammus. Viviani nobedate näppude all sai kiri selline:

Jalad kergeks
silmad selgeks
näpud virgeks
tarka meelt pähe
head sõnad suhu!
Ester Mäe!
Seltsimaja sõber 2015
Soovime kauneid jõule ja rõõmsat aastavahetust!
103. aastapäevapidu 19.12.2015

Tänukirja oli kahe poolega, ühel kaanepolele seltsimaja foto, teisele kaanepolele mahutati 2016. aasta kalender. Edgar Tammus: „Kas ma tohin ütelda, et ta oli koolis minu klassijuhataja? Muidugi ta tohtis ja tegigi, kui suures saalis tunnuskirja üle andis.“

P.S. Ester Mäe tegutsemiskohvris on: ajalukku läinud 10 aastat Härmalõnga klubi presidendina, paar aastat tantsijana memmede tantsurühmas, hulk aastaid osavõttu Härmalõnga lauuluansambli ulatub välja tänapäevani, 10 aastat käsitööga tegelemist õnne-loosi seltskonnas...

Võib-olla märkame juulikuus Esteri meeles pidada ka ühe tema isikliku

tähtpäeva puhul...

Teine lugu ja tegu kõlab nii: „Pakun küüti!“. Alguse sai see eelmistest kirjadest, kus andsin teada: Heli-Liivia „pakib“ memmed-kultuurihuvilised oma autosse ja viib nad välja. Viimased meeldivad sõidud on nimetamata. Olime Rakkes, Tapal (kaks kontserti), Tamsalus (väga erilised esinejad, harf ja laul). Mul meenub veel selle peal kirja all tegutsejaid: Aino ja Helmutiga Eestimaa laatadele, Viljaga Porkuni järve ujuma, Indrekuga Kurtina külla valla aastapäeva peole, Maretiga tantsuteemalistel sõitudel ja maalinäitusel, tantsuproovile, kui mu jalg oli haige, Helgiga Pajustisse õppepäevadele. Simunasse ei saanud, aga ahvatlus minna oli suur: tütarlastekoori kontserdile, kohtumisele Marju Kõivupuuga, naljapäevale...

Ma soovin, et „Pakun küüti!“ saaks teoks nagu „Teeme ära!“. Kui keegi koordineeriks, ühelt poolt sõidule võtjad, teiselt poolt sõita soovijad, oma valla piirides kogukonna kultuurihuviliste heaks. Kõik, kellele küüti on pakutud, on ääretult tänulikud. Nimeliselt: Aino, Ester, Ilme, Luule, Imbi on olnud „meie punt“.

Olgem mõnusad!

Ilme Sein

Kevade turniir Triigi spordihoones

Pärast mõningast vahepausi toimus Triigis sel aastal jälle kevadine võrkpalliturniir. Möödunud kordadel nimetati turniiri Hiina kalendriaasta järgi. Sel korral siis Kevade turniir, kuna Hiina kalendriaasta algusest on juba veidi aega möödas.

23. aprillil toimunud turniirist võttis osa 4 võistkonda: Tõrremäe, Tamsalu, Väike-Maarja ja Triigi. Võistluspäev algas kell 10. Kõik võistkonnad mängisid omavahel läbi. Paremüjärjestuse selgitamiseks läksid arvesse kõik võidetud geimid ja punktid. Turniiri lõppedes olid kahe võistkonna punktid võrdsed ning teise ja kolmanda koha väljaselgitamiseks tuli üle lugeda nende võistkondade kaotatud ja võidetud punktid. Kokkuvõtte oli järgmine:

- I koht – Tõrremäe
- II koht – Tamsalu

- III koht – Väike-Maarja
- IV koht – Triigi

Pärast väsitavat võistluspäeva ootas osalejaid saun, suupisted ning auhinna-d. Kõik mängijad said auhindadega meeles peetud. Korraldajad tänavad turniiri läbiviimise eest: Väike-Maarja vald, MTÜ Võnnusvere OK, Rakvere Ametikool, IT shop, Georgi Söögituba, OÜ Tarmoren, Klaasmerk, OÜ Mesinet, BGM Ehitus, Thorsen Grupp ning ansambel Taas.

Sponsorite vahel loositi välja grillahi, mille seekord võitis OÜ Tarmoren. Eriline tänu kuulub Kulno De Bakkerile, kes turniiri organiseeris ja läbi viis. Osalejad jäid üritusega väga rahule.

- Triigi spordihoone juhataja
- Aule Rebane**

Foto: Kertu Rebane

Meie valla korvpall on endiselt maakonna tipus

Selgusid medalioomanikud nii Lääne-Virumaa Kossuliiga meistriliigas kui ka esiliigas.

Meistriliigas võitis kolmandat hooaega järjest kõige kirkamad medalid Väike-Maarja Päästekooli meeskond. Finaalmängus oldi üle Simuna Spordiklubist tulemusena 83:69. Simuna meeskonnale seega hõbemedalid.

Pjedaali kolmandale astmele jõudmisest jäi veidi puudu BGM Ehituse meeskonnal, kes pronksmedalimängus pidi tulemusena 74:90 tunnistama Haljala meeskonna RLV Massive paremust.

Esiliiga finaalis võitles kuldmedalite eest Simuna Artistoni meeskond. Õige napilt jäi võidust puudu: finaalis tuli tulemusena 88:91 tunnistada Kunda Nordic Tsemendi kolmepunktilist paremust. Simuna meeskonnale tasuks hõbemedalid.

Palju õnne meie valla korvpallimeeskondadele eduka hooaja puhul!

Lääne-Virumaa korvpalli rändkarikal on kirjas maakonna parimad alates hooajast 1994/1995. 22 hooajast 14-l on maakonna meistritiitel toodud Väike-Maarja valda, viimasel kümnel hooajal on siitkandi meeskonnad järjest tipus olnud:

- 1994/1995 – KK Lurich
- 1995/1996 – KK Lurich
- 2000/2001 – KK Lurich
- 2004/2005 – Väike-Maarja ReinPaul
- 2006/2007 – Väike-Maarja ReinPaul
- 2007/2008 – Väike-Maarja ReinPaul
- 2008/2009 – Simuna Ivax
- 2009/2010 – Simuna Ivax
- 2010/2011 – Väike-Maarja ReinPaul
- 2011/2012 – Simuna Ivax
- 2012/2013 – Simuna Ivax
- 2013/2014 – Väike-Maarja Päästekool
- 2014/2015 – Väike-Maarja Päästekool
- 2015/2016 – Väike-Maarja Päästekool

- Ilve Tobreluts**

Väike-Maarja Päästekooli võidukas meeskond. Foto: Erakogu

Sumo EM-ilt Poolas tuli Väike-Maarjasse kaks pronksmedalit

21.-24. aprillil toimusid Poolas Krotoszynis sumo Euroopa meistrivõistlused.

Spordiklubi Eesti Karud koosseisus osales EM-võistlustel ka Aivi-Õnne

Annimäe Väike-Maarjast, kes saavutas U23 vanuseklassis oma kaalukategoorias pronksmedali ning tõi ka naiskondliku pronksmedali.

Südamest tehtud, südamega tehtud, südamele tehtud

Eks tee terve sisemise „minani“ hõlmab endas ka liikumist selle kõige otsesemas mõttes. On selleks siis jalutus-käik imelistel metsaradadel, rattasõit ärkavas hommikus, jooga, kus keha ja meeled sõbrunevad, tõsine treening füüsilise vormi parandamise eesmärgil või siis hoopis metsatöö, muruniitmine ja koristustööd. Kui igasugu liikumist võtta mõttega, et see on Sinu enda heaolu huvides ja teha seda rõõmu ning naudinguga, siis oledki Sa teinud oma südamele hinnalise kingituse, mille eest ta oskab tänulik olla. Südant järjepidevalt mõõduka kehalise koormusega rõõmustades üllatud Sa ehk ühel hetkel isegi, kui peeglist vaatab vastu värskes õhus viibimisest jumekas ja sitke sell, kellel ülemäärane kolesteroolitase, kõrgeenenud vererõhk ja halb enesetunne on võõrsõnad.

Südamekuud alustasime väljakutsega „Väike-Maarja vald liigub“. Kõik väljakutses osaleda soovijad said ennast registreerida ja kilomeetreid/minuteid koguda kas siis Endomondo keskkonnas või märkida oma kilomeetrid üles Ebavere tervisespordikeskuse parklas “Harjuta terviseks” stendil. Väljakutses osalemiseks sobisid kõik sportlikud liikumisviisid, oli selleks siis jooksmine, rattasõit, pallimängud või mis iganes muu ala. Usun, et nii mõnigi väljakutses osaleja sai liikumispisikuga sedavõrd nakatatud, et teda ka edaspidi spordiradadel tihedasti tervitada on võimalik.

Kokku kogusime Endomondo keskkonnas 5128 km ja 20736 minutit.

Osalejate vahel loositi välja kinke-

kaarte AQVA veekeskusesse, kus Fortuuna poolt valitud ennast pärast aktiivset liikumiskuud vee- ja saunamõnusi nautida saavad.

Südamekuu raames pakkusime huvilistele võimalust tutvuda lähemalt nii tennise kui ka sulgpalliga. Tennise õpituba viis läbi Mari Ani Rakvere Tenniseklubi ning sulgpalli ühistreeningut juhendas Eero Unt, kes ka ise aktiivselt sulgpallimänguga tegeleb. Õpitubades osales ka hulgaliselt noori, nii mõnigi hoidis reketit käes esimest korda elus. Harjutusi sooritades ja treenerite poolt pakutud lõbusates mänguharjutustes leidis nii mõnigi, et ei sulgpall ega tennis pole raketiteadus ja kõik on arendatav.

Selle üle, et osales palju noori, on mul eriliselt hea meel, kuna täna sel päeval on jätkuv tendents ikka sinna poole, et noortel kipub kõige suuremat koormust saada istmik, mis diivanil kangeks jääb ja põidlad, mis puute-tundlikke ekraane usumatu osavuse ja kiirusega siblivad. Ja on ju ammu teada-tuntud tõde, et lapse- ja noorukipõlves arendatud kehaline tervis hoiab inimesi tervemana pika elu jooksul. Noorena väljakujunenud liikumisar-mastus ja -harjumus aitab täiskasvanul kiirel eluperioodil kehalist aktiivsust säilitada.

14. aprillil toimus loeng ning sellele järgnev nädistreening „Järjepidevus viib sihile“. Treener Triinu Kunbergi loeng algas kehakoostise määramisega ja pakkus osalejatele suurt elevust. Veel said osalejad teada, kuidas alustada treeningutega, et mitte üle pingutada, milline koormus oleks sobiv;

kuidas peaks sööma, et füüsiline koormus ja toitumine oleksid tasakaalus. Loengule järgnes poole-tunnine näitlik treening sellest, kuidas täiuslikku jõusaali kasutamata lihtsate vahenditega efektiivset treeningut sooritada. Treening oli sedavõrd efektiivne, et nii mõnegi osaleja, kes järjepidevalt spordiga tegeleb, imestama pani, et kuidas pealtnäha nii lihtsad liigutused nii suure koormuse annavad ja viimasegi veetilga välja pigistavad.

Aprillikuu spordisündmuste nael oli kahtlemata viimaste aegade osavõtjaterohkeim „Georg Lurichi kevadjooks“ Väike-Maarja aleviku teedel. Traditsioonilisest 4+4 teatejooksust võttis osa 30 võistkonda ja teist aastat järjest oli ka eraldistart kõndijatele, kus kõigil kõndijatel oli võimalus Väike-Maarja teedel turvatud võistlustrassil meeleolukas õhtune rännak ette võtta.

Südamekuu lõpetas „Seriaalivaba õhtu“ 7 etapp 55 osalejaga. Kogu seriaalil osalenud 130 liikumishuvilise hulgast on vähemalt 5 etapil osalenud 46 inimest. Kõigi poolt ihaletud kahele GPSga spordikellale peavad jahti 31 täiskasvanut. Grand Finale leiab aset 19. mail Ebavere tervisespordikeskuses, kus viimase etapi sportlikule pingutusele järgneb hooaega kokkuvõttev autasustamine ning tordisõõmine.

Liigume sammude ja hingamise rütmis, märkamas tärkavat muru jalgade all, süda rõõmustamas sees eks ikka selle sama inimese üle, kes lubab tal enda sees õnnelikult ja tervena elada.

- Jane Kool**

Sündmuste kalender

22. mail kell 12.00 Liivaküla Küla Seltsi korraldatav koerte MATCH SHOW Liivakülas. Oodatud on tõukoerad ja tõuta koerad. Üritus toimub välitingimustes (muruplatsil). Info: Reelika Möldre, tel 5563 7330

30. mail kell 18.00 Väike-Maarja muusikakooli lõpuaktus Väike-Maarja seltsimajas. Info: Vallo Taar, tel 503 1910

31. mail kell 18.00 Pandivere päeva külakonverents Vorsti külas Lepiku talus. Info: Ilve Tobreluts, tel 329 5759

2. juunil kell 18.00 Pandivere päeva külakonverents Sandimetsa külas, Lilleorul. Info: Ilve Tobreluts, tel 329 5759

3. juunil kell 18.00 kultuurilooline jalutuskäik kergliiklusteel Väike-Maarjast mööda Jaama tänavat Kaarmani. Info: Marju Metsman, tel 526 3831

3. juunil kell 19.30 Simuna VTS-i näitering „Vesi peale“ etendus „Vana isa sanatooriumis“ Väike-Maarja seltsimajas. Info: Aare Treial, tel 506 5421

4. juunil 29. Pandivere päev. Väike-Maarja kandi rahva kodukandipäev – laad, kontserdid, raamatulaad, võistlused, mängud, kodukohvik. Info: Aare Treial, tel 506 5421

4. juunil kell 13.00-16.00 Väike-Maarjas Kolde tn 15 avatud Haiba pere Pandivere päeva kodukohvik. Paviljonis saab näha Maret Haiba maalide näitust.

5. juunil kell 12.00 13. Simuna-Laekvere rahvajooks. Start Simunast, oodatud on ka käijad. Info: Hillar Kasu, tel 524 8658

14. juunil kell 11.30 represseeritute konverents „Rõhutud Aegade Päev“ Tamsalu kultuurimajas. Info: tel 5385 3941, info@rukkiilill.ee

22. juunil Simuna jaaniõhtu. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217

22. juunil Eipri küla jaanituli Eipri külamaja juures. Info: Heili Nõgene, tel 5340 5718

22. juunil kell 20.00 Liivaküla küla-

Teeme väike ekskavaatoriga kaevamise ja planeerimistöid (20 eurot tund).

Võimalik ekskavaatorit rentida, 100 eurot ööpäev.
Rendime sõiduauto treilerit, 25 eurot ööpäev,
15 eurot 3 tundi. Helistada õhtuti tel **5664 9730**

MÜÜA 5-toaline korter Triigi külas, üldpind 81,2 m²

Korter on osaliselt renoveeritud, WC ja vannituba eraldi, vann, boiler, kelder, toad eraldi, mööbel, pakettaknad, parkett. Kortoris on vahetatud kõik aknad ja paigaldatud uus puidust välisuks. Korteri juurde kuulub suur lukustatud kelder. Kortermajale on 2015. a juulikuus paigaldatud uus katus. Teed heas seisukorras. Maja ees on laste mänguväljak. Triigi spordihoone asub korterist 50 m kaugusel, toidupood ja bussipeatus 300 m kaugusel.

Hind 4500 eurot. Tule vaatama ja tee oma pakkumine!
Kontakt: tel 5606 0151

Müüa:

• suvelilli ja lilleampleid

• püsikuid, mis õitsevad sellel suvel

• tomati- ja kurgitaimi

Tulla võib igal ajal.

Tel **511 8084;**

Väike-Maarja, Lõuna põik 5

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 13.00

Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>. Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga „Taastame Väike-Maarja kiriku!“

Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.

Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450. Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et> Kilti osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub igal neljapäeval kell 18.00 Kilti raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11.00.

Koguduse õpetaja on Enn Salveste. EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee EELK Simuna koguduse arvelduskonto annetuste tarvis on: Swedbank IBAN: EE2200001120184054.

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlike vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Kalmistumeistrite kontaktandmed:
Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809
Simunas – Helvi Vahter, tel 524 7944

EELK Väike-Maarja koguduse annetusrarve nr Swedbankis on EE652200001120247658.

Surnuaiapühad:

Simuna kalmistul: **23. juunil kell 11**
Väike-Maarja vanal kalmistul (Tamsalu mnt): **26. juunil kell 13**
Väike-Maarja uuel kalmistul (kiriku juures): **17. juulil kell 13**

Garanteeritud kaalukaotus koduse tervisliku toitumise abil.

Arstide heakskiit! Alates vaid 6.90 kuu.

Liitu: www.erikorgu.ee

Soovin üürida ühe- või kahetoalist korterit

mugavustega, 1. või 2. korrusel Väike-Maarjas (hilisema ostu võimalusega).

Kontakt: tel 5605 9992

Ostan

väiksema, remonti vajava korteri

Triigis või Simunas.

Kontakt tel: 5669 3339

Müüa kolmetoaline möbleeritud korter Väike-Maarjas Põhja tänaval.

Kontakt: tel 5648 0612

OÜ Estest PR

ostab metsa- ja põllumaad.

Info: telefonidel 504 5215, 514 5215 ja meiliaadressil: info@est-land.ee

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:

Väike-Maarja Vallavalitsus, Pikk 7, 46202 Väike-Maarja, tel 329 5750, www.v-maarja.ee

Toimetaja: Ilve Tobreluts

Toimetuse kolleegium:

Olev Liblikmann, Krista Ustav, Ellu Moisa, Reet Esmäe, Hans Kruusamägi.

Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt 5.

kuupäevaks Ilve Tobrelutsu e-posti aadressil: ilve.tobrelutsu@v-maarja.ee, tel 329 5759.

Toimetuse võib tekstide lühendada.

Toimetuse ei vastuta reklaamide sisu eest.

Trükitud:

Trükikoda TRÜKIS AS,

Pargi 27F, 41 537 Jõhvi.

Ilmub kord kuus, kuu lõpunädalal.

Tiraaž 2000 eksemplari.

Kooli talu võtab rendile või ostab põllumaad Väike-Maarja vallas.

Priidik Preem,
tel 5801 6368

Matti Preem,
tel 529 8037

Määri Möis müüb laost kontrollitud kvaliteediga umbrohuvaab ÖKORAMM kompostmulda.

Sobib nii kasvuhoonesse kui peenramaale. Keemiline analüüs ostuga kaasa. Veovõimalus. Tel: 525 9239, 505 3340

Tartu mets
Usaldusväärne metsafirma ostab METSAKINNISTUID ja PÕLLUMAID
Küsi pakkumist +372 5557 7007
www.tartumets.ee

Kohalik põllumees võtab rendile või ostab põllumaid

Headel tingimustel hea hind. Soovi korral ettemaks.

Kontakt Rein Miller telefonil **5392 6640**

Metsakeskus.ee
Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Aastad on kandnud teid kuldseks ikka, soovime teile veel eluteed pikka...

Juuni

96 Erich Randmets – 23. juunil
93 Helmi Toomsalu – 20. juunil
93 Elfriede Tedrekull – 29. juunil
92 Asta Laukkonen – 28. juunil
91 Erna Freienthal – 14. juunil
90 Verner Lilleväli – 30. juunil
89 Alie Sikov – 14. juunil
89 Ilme Vaht – 26. juunil
88 Helgi Lippasaar – 22. juunil
88 Hilja Leppenit – 24. juunil
86 Arno Sikkar – 14. juunil
86 Olli Kangur – 21. juunil
85 Önnela Pärn – 2. juunil
85 Väike Altermann – 20. juunil
84 Helgi-Regina Janson – 13. juunil
84 Hannes Lango – 14. juunil
83 Evi Hiemäe – 14. juunil
83 Elvi Kurm – 25. juunil

82 Ella Uuspõld – 18. juunil
81 Silvia Kullas – 6. juunil
81 Maie Lutvei – 15. juunil
81 Vera Kask – 19. juunil
81 Rein Saarepere – 25. juunil
81 Arvi Ruuven – 26. juunil
80 Erich Rückenber – 19. juunil
80 Ivi Eigi – 29. juunil
75 Vello Eilo – 7. juunil
75 Tiit Edovald – 9. juunil
75 Maimu Pruus – 21. juunil
75 Hilmar Salla – 21. juunil
75 Vello Metsson – 24. juunil
75 Peep Varda – 25. juunil
70 Eva Mööl – 6. juunil
70 Anna Brilliantova – 14. juunil
70 Vilmar Pere – 18. juunil
70 Lembit Haran – 22. juunil

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Kaks pisikest kätt pea püüdmast on päikest, pea algamas teed kaks jalga nii väikest ...

Lenna Vaiksaar – 29. märtsil
Trevor Lepa – 13. aprillil
Laura-Liisa Volmar – 1. mail

Olge rõõmsad, terved ja tublid!

Mälestame

Igale meist on antud aeg – aeg tulla, olla ja minna ...

Armahta Raja	17.09.1925 – 03.04.2016
Tamara Lebedeva	31.03.1943 – 08.04.2016
Ülla Sildvee	28.08.1955 – 16.04.2016
Asta-Leeno Krikmann	19.06.1937 – 24.04.2016
Toivo Pullõnen	29.10.1938 – 30.04.2016
Koit Estrang	20.10.1935 – 08.05.2016

Igas õies on naeratus peidus, igas õies üks õnnesoov leidub!

Kallis INGE LEHTLAAN

Soovime Sulle palju õnne juubeli puhul!

Väike-Maarja lasteaia pere

Väike-Maarja Hooldekodu

(Ravi 1, I korrus)

päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid **URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:**

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.

Tellitud tooted tuuakse kohale **11. juunil kell 9.00 – 12.00.**

Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel **326 1345** või **5656 4959**

Simuna osavalla ruumides

saab tellitud tooted kätte **11. juunil kell 13.00**

Tellimiseks ja infoks helistada tel **5343 9837**; e-post: t.ulle@inkotuba.ee

NB! Abivahendi soovist etteteatamine vähemalt 5 tööpäeva varem!